

**ÁLTALÁNOS
PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ
A Környezet és Energia Operatív Program
konstrukcióihoz**

Érvényes: 2012.

Tartalom

A. A DOKUMENTUM CÉLJA ÉS HÁTTERE.....	4
A1. Alapvető cél és háttér információ.....	4
A2. Részcélok	4
A3. Rendelkezésre álló forrás	4
A4. A támogatás odaítélése során alkalmazható eljárástípusok	5
A5. Támogatás formája	5
A6. Támogatás mértéke	5
A7. Támogatás összege.....	6
B. PÁLYÁZÓK KÖRE.....	7
B1. A pályázók körének meghatározása.....	7
B2. Méret.....	7
B3. Székhely	7
B4. Iparág	7
B5. Típus	8
B6. Kizáró okok.....	8
C. A PÁLYÁZAT TARTALMA	11
C1. Támogatható tevékenységek	11
C2. Nem támogatható tevékenységek.....	11
C3. Elszámolható költségek	11
C4. Nem elszámolható költségek	14
C5. Illeszkedési előírás (regionális, helyi tervekhez).....	16
C6. Projekt iparági korlátozása.....	16
C7. Projekt területi korlátozása	16
C8. A projekt megkezdése	16
C9. A projekt befejezése és a pénzügyi elszámolás végső határideje	16
C10. Fenntartási kötelezettség	18
C11. Horizontális (fenntarthatósági és esélyegyenlőségi) alapelvek érvényesítése ...	18
C12. Egyéb korlátozások a projekt tartalmával kapcsolatban.....	19
D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK.....	20
D1. Az önerő összetétele	20
D2. Egyéb pénzügyi eszközök.....	23
D3. Biztosítékok köre	24
D4. Előleg igénylése.....	26
D5. Egyéb feltételek.....	26
E. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK	26
F. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK	27
F1. A pályázati kiírás felfüggesztése és megszüntetése.....	27
F2. A pályázatok benyújtásának módja, helye és határideje	27
F3. A pályázat benyújtásával kapcsolatos gyakorlati tudnivalók	27
F4. A projektkiválasztás folyamatának bemutatása (eljárásrend)	28
F5. A támogatói okirat és a Támogatási szerződés	32
F6. Kifogás.....	33
F7. A pénzügyi elszámolás, finanszírozás folyamata.....	33

F8. A monitoring adatok szolgáltatásának rendje és előrehaladási jelentések	33
F9. Helyszíni szemle és ellenőrzések.....	33
F10. Vonatkozó jogszabályok indikatív listája	35
F11. Fogalomjegyzék	37
F12. Csatolandó melléletek listája	44
F13. Pályázati Kiírás elemei.....	44

A. A DOKUMENTUM CÉLJA ÉS HÁTTERE

Az Általános pályázati útmutató a Kormány által elfogadott 2011-2013-as időszakra vonatkozó Környezet és Energia Operatív Program (*továbbiakban: KEOP*) akciótervei alapján került kidolgozásra. Tartalmazza a pályázásra és a projekt- előkészítésre / megvalósításra vonatkozó általánosan érvényes feltételeket, míg az adott konstrukcióra/komponensre vonatkozó szakmai feltételeket, előírásokat külön a „Pályázati Felhívások” tartalmazzák.

A pályázati csomag alap dokumentumai így a következők: Általános pályázati útmutató, „Pályázati Felhívás”, projekt adatlap, az adatlap kitöltését segítő útmutató, a megvalósíthatósági tanulmány/Audit sablonok és útmutatók, ahol ez előírt, költség-haszon elemzési útmutató és a Támogatási Szerződés/Támogatói Okirat minta. A pályázati keretrendszerhez tartozik még az Arculati Kézikönyv, valamint a Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei c. dokumentum.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Támogatási Szerződés/Támogatói Okirat a jelen útmutatónál részletesebb szabályozást és kötelezettségeket is tartalmazhat.

Egyéb, ezen dokumentumokban nem szabályozott kérdésben a mindenkor hatályos jogszabályokat – különös tekintettel, de nem kizárólagosan az F.10. Fejezetben felsorolt jogszabályokat - kell alkalmazni.

Jelen általános pályázati útmutató megjelenésétől visszavonásig érvényes.

Azon pályázatokra, amelyeket a jelen útmutató megjelenése előtt nyújtottak be a benyújtáskor érvényes útmutató általános előírásai vonatkoznak.

A1. Alapvető cél és háttér információ

Lásd „Pályázati Felhívás”.

A2. Részcélok

Lásd „Pályázati Felhívás”.

A3. Rendelkezésre álló forrás

A projektek megvalósítására rendelkezésre álló forrásról lásd „Pályázati Felhívás”.

A pályázati keretek módosulhatnak, figyelembe véve

- a már támogatást nyert projektek támogatási összegét (lekötések mértéke), illetve
- a forint/euró árfolyam változását.

Jelen pályázati kiírások forrását Magyarország költségvetése, illetve

- KEOP 1. 2. és 5. és 7. prioritásában a Kohéziós Alap,
- KEOP 3. 4. és 6. prioritásában az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásban biztosítja.

A4. A támogatás odaítélése során alkalmazható eljárástípusok

- a. **Könnyített elbírálású eljárás (Automatikus eljárás)**, amelynek során a támogatási döntés mérlegelés nélkül, kizárólag a projekt-kiválasztási szempontoknak való megfelelésen alapul. Ezen eljárás keretében szakmai értékelés nincs, minden pályázat, amely a követelményeknek megfelelt, támogatásra kerül a meghirdetett keret erejéig.
- b. **Egyfordulós eljárás**, amelynek lényege, hogy a pályázónak egy részletesen kidolgozott projektjavaslatot szükséges benyújtania, amely vonatkozhat a projekt előkészítésére és/vagy megvalósítására. A döntés-előkészítési folyamat során a befogadási kritériumok vizsgálatát követően tartalmi értékelésre kerül sor, és a végső döntést az Irányító Hatóság vezetője hozza meg.

Kétfordulós eljárás: 2011. február 10. napját követően kétfordulós eljárású konstrukciós kiírás nem indul.

Azon projektek esetében, amelyek teljes költsége (elszámolható és nem elszámolható költségek összesen) eléri **az 50.000.000 eurót**, az eljárásrend a 1083/2006/EK rendeletben¹ foglaltak szerint a **nagyprojektekre** vonatkozó eljárásrend szerint bővül. Ezen projektek esetében az uniós támogatás feltétele – a hazai támogatói döntéstől függetlenül – a nagyprojekt Európai Bizottság általi elfogadása.

Annak megállapításához, hogy egy projekt nagyprojektnek minősül-e, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján megjelenő közleményben kihirdetett, negyedévente felülvizsgált – a pályázat benyújtásakor érvényes - technikai árfolyamot kell alapul venni. Az összeghatár megállapításánál figyelembe kell venni továbbá, hogy a nettó összegén kívül a levonható és le nem vonható ÁFA összege is beleszámít az 50.000.000 eurós összeghatárba, függetlenül attól, hogy a le nem vonható ÁFA elszámolható vagy nem elszámolható költség.

Amennyiben a projekt teljes költsége a hazai jóváhagyást követően az eredeti költséghez képest nő (pl. árfolyamváltozás miatt) és a folyamat során eléri az 50.000.000 eurót, abban az esetben szintén a fenti eljárásrendet kell követni.

A nagyprojektek előkészítésébe és értékelésébe az **IH döntésétől függően** a JASPERS program szakértőit is be kell vonni. A JASPERS szakértők munkájukat a kedvezményezett által angol nyelvre fordított megvalósíthatósági tanulmány (legalább változatelemzés, műszaki leírás fejezet), költség-haszon elemzés és a Bizottság 1828/2006/EK rendeletének megfelelő támogatási kérelem tervezet alapján végzik. A JASPERS konzultációkat a projektfejlesztési szakaszban kell lefolytatni. A hazai támogatói döntés a JASPERS észrevételek ismeretében hozható, azonban a konzultációt lezáró végső vélemény (ún. completion note) csak a brüsszeli jóváhagyásra való kiküldés feltétele.

A5. Támogatás formája

Lásd „Pályázati Felhívás”.

A6. Támogatás mértéke

Lásd „Pályázati Felhívás”.

¹ 1083/2006/EK rendelet II. FEJEZET: A programozás tartalma, 2. szakasz: Nagyprojektek, 39-41. cikk

A7. Támogatás összege

Lásd „Pályázati Felhívás”.

B. PÁLYÁZÓK KÖRE

B1. A pályázók körének meghatározása

Részletesen lásd „Pályázati Felhívás”.

Amennyiben a pályázó konzorcium vagy társulás a konzorciumi vagy társulási megállapodásban legalább az alábbi feltételeket kell a résztvevő tagoknak egymással rendezni:

- A tagok együttműködési kötelezettsége legalább a fenntartási időszak végéig (amennyiben nincs fenntartási időszakra vonatkozó kötelezettség, akkor a projekt befejezéséig).
- A konzorcium/társulás képviselőjére felhatalmazott szervezet, illetve a szervezet nevében eljárásra jogosult személy jogai és kötelezettségei
- A támogatásból megvalósítani kívánt feladatok felosztása (fizikai mennyiségek, földrajzi terület és költségvetés szerint)
- Saját forrás tagok közötti felosztása
- A beszerzett eszközök tulajdonjoga és számviteli aktiválása
- Belépésre és kilépésre vonatkozó szabályok, a tagság megszűnése, szankcionálás
- Amennyiben releváns, a díjképzési elvek a létrejövő vagyontárgyakon, a költség-haszon elemzésben használt díjszintek betartásának deklarálása
- A B.3 pont alatti feltétel minden konzorciumi partnerre vonatkozik!
- Jogi személyiséggel nem rendelkező társulás esetén legalább a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. Törvény 8. § (4) bekezdése szerinti követelmények

A társulási megállapodás mintája, illetve a konzorcium megalakításához szükséges minimum feltételeket tartalmazó dokumentum az NFÜ, továbbá a Közreműködő Szervezet honlapján megtalálható.

B2. Méret

Lásd „Pályázati Felhívás”.

B3. Székhely

A pályázónak Magyarországon bejegyzett és Magyarországon működő szervezetnek kell lennie.

B4. Iparág

Nem részesülhet KEOP 4. prioritásból támogatásban olyan szervezet, amelynek a jóváhagyott, utolsó éves beszámoló vagy SZJA/EVA bevallás alapján meghatározott nettó árbevételének vagy bevételének több mint 50%-át mezőgazdasági tevékenység (TEÁOR szám: 01.11-03.22) teszi ki.

Nem nyújtható támogatás azon pályázó részére, amelynek a fejlesztési igénye az Európai Unió működéséről szóló szerződés 1. számú mellékletében (Annex I.) szereplő mezőgazdasági termékek termelésével kapcsolatos beruházásokra irányul. (I. melléklet)

Esetleges további korlátozásokat lásd „Pályázati Felhívás”.

B5. Típus

Lásd „Pályázati Felhívás”.

B6. Kizáró okok

A pályázat benyújtásának és támogatásának általános feltételei:

1. A pályázat benyújtásának időpontjában a pályázó ellen nem folyhat csőd-, végelszámolási vagy felszámolási eljárás, vagy egyéb, a megszüntetésre irányuló, jogszabályban meghatározott eljárás, a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény hatálya alá tartozó kedvezményezett esetében adósságrendezési eljárás. Amennyiben a pályázó ellen csőd-, végelszámolási vagy felszámolási, vagy egyéb, a megszüntetésre irányuló, jogszabályban meghatározott, illetve adósságrendezési eljárás indul a pályázat elbírálásáig, illetve a támogatási szerződés lejártáig, annak tényét a pályázónak azonnal be kell jelenteni.
2. A pályázó a pályázat benyújtásával hozzájárulását adja, hogy a Kincstár által működtetett monitoring rendszerben nyilvántartott adataihoz a jogszabályban meghatározott jogosultak, a közreműködő szervezet és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, valamint az Állami Számvevőszék, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal, az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium és a csekély összegű támogatások nyilvántartásában érintett szervek hozzáférjenek.
3. A közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban Knyt.) 6.§ (1) bekezdésében foglalt összeférhetlenségi okok a pályázó személyével, illetve a pályázóként megjelölt szervezettel szemben nem állhatnak fenn.
4. Amennyiben a fenti törvényhely (Knyt. 6.§ (1) bekezdés) szerinti összeférhetlenség a pályázat benyújtását követően merül fel, vagy a pályázó a törvény bármely rendelkezését megsérti, a pályázatot a pályázati eljárásból kizárják, és támogatásban nem részesülhet.
5. A pályázat benyújtásával a pályázó nyilatkozik, hogy eleget tett a Knyt. rendelkezéseinek az érintettségével kapcsolatban, illetve az összeférhetlenség megszüntetése érdekében.
6. Amennyiben a Knyt. 8. § (1) bekezdés valamely pontja szerinti érintettség a pályázóval, illetve a pályázóként megjelölt szervezettel kapcsolatban felmerül, annak az NFÜ honlapján történő közzétételét 8 munkanapon belül a pályázónak kezdeményeznie kell a pályázatot befogadó szervnél, az érintettséget megalapozó körülmény pontos megjelölésével.
7. Amennyiben a Knyt. 8.§ (1) szerinti érintettség a pályázó személyével, illetve a pályázóként megjelölt szervezettel szemben fennáll, az NFÜ honlapján e körülmény közzétételére sor kerül.
8. Nem nyújthat be pályázatot az a helyi önkormányzat - ideértve a helyi önkormányzat részvételével működő települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulását, helyi önkormányzatok társulását, valamint a 2007-2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól szóló rendeletben foglaltak

szerint létrehozott konzorciumot is -, amely nem felel meg a 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 94. §-ban foglaltaknak.

9. A pályázó nem részesülhet támogatásban, amennyiben a támogatási döntés tartalmát érdemben befolyásoló valótlan, hamis vagy megtévesztő adatot szolgáltatott, vagy ilyen nyilatkozatot tett.
10. A támogatás feltétele, hogy a pályázó korábban nem nyújtott be a pályázatában foglaltakkal megegyező tartalommal olyan pályázatot, amely támogatást nyert vagy jelenleg elbírálás alatt áll. Elbírálás alatt állónak minősül a kifogáskezeléssel érintett pályázat is, addig, amíg a kifogás elbírálására jogosult döntését a pályázó nem kapta kézhez / illetve a kifogást nem vonta vissza.
11. Pályázó felel azért, hogy a pályázat benyújtásától kezdve a fenntartási időszak végéig a jelentési és adatszolgáltatási kötelezettségeknek eleget tesz. A Támogató és a Közreműködő Szervezet jogosult a pályázó adatainak nyilvántartásához és kezeléséhez.
12. Kizárólag olyan projekt támogatható, amely a beruházást, illetve a fejlesztést olyan ingatlanon kívánja megvalósítani, amely:
 - a pályázat benyújtásának időpontjától per-, teher- és igénymentes (amennyiben a „Pályázati Felhívás” másképp nem rendelkezik), illetve harmadik személynek nem áll fenn olyan joga, amely a projekt megvalósítását akadályozza. Amennyiben megállapítható, hogy az ingatlan tulajdoni lapján lévő bejegyzés (teher, illetve igény) nem érinti a projekt megvalósíthatóságát és fenntarthatóságát, a pályázó ezt nyilatkozattal igazolja. A permentesség minden esetben kötelező feltétel.
 - esetében, amennyiben bérletre kerül sor (és a „Pályázati Felhívás” ezt nem tiltja), a bérleti szerződés kizárólagos joggal biztosítja a támogatással megvalósuló létesítmény üzemeltetésének lehetőségét legalább a fenntartási időszak végéig (bérelt ingatlanon tervezett fejlesztés esetén).
 - esetében a tulajdonostársak között közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt használati megállapodás, és az ahhoz tartozó használati megosztásra vonatkozó vázrajz pályázati dokumentációval benyújtása került (osztatlan közös tulajdont érintő fejlesztés esetén). A per-, teher- és igénymentesség követelményének a fent részletezett módon az osztatlan közös tulajdon azon tulajdoni hányada vonatkozásában kell teljesülnie, amely a beruházás (fejlesztés) helyszíne (amennyiben a „Pályázati Felhívás” másképp nem rendelkezik).
13. A pályázó nem részesülhet támogatásban, ha a pályázat benyújtását megelőző 2 naptári éven belül államigazgatási szerv határozatában, illetve annak bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság, munkavállaló bejelentés nélküli vagy munkavállalási engedély nélküli foglalkoztatása miatt jogerősen bírság megfizetésére kötelezték.
14. A pályázó nem részesülhet támogatásban, ha ellene az Európai Bizottságnak valamely támogatás visszafizetésére kötelező határozata van érvényben.
15. Amennyiben a támogatás összege meghaladja az 1.000.000 euro-t, és a 1083/2006 EK rendelet jövedelemtermelő projektekre vonatkozó 55. cikke alapján 2020. évig bezárólag megállapítást nyer, hogy a projekt kapcsán olyan jövedelem keletkezett, amelyet a pénzügyi elemzés számításakor a pályázó nem vett figyelembe, e jövedelmet a támogatás arányában vissza kell fizetni.
16. A pályázó nevét, a projekt tárgyát, a döntés időpontját (év, hónap) a támogatás elnyerése esetén a 4/2011. (I.28.) Kormányrendeletben szabályozott módon a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség közzéteszi.

17. A pályázat befogadását követően (a szerződéskötést megelőzően) a pályázatban foglaltakat az arra feljogosított szervezet előzetesen a helyszínen a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően ellenőrizheti.
18. Nem köthető támogatási szerződés, és nem folyósítható támogatás a pályázó részére, ha a székhely szerint illetékes állami, illetve önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó, lejárt köztartozása, illetve az Európai Unió tradicionális saját forrásai címen tartozása van, és arra az illetékes adóhatóság fizetési könnyítést (részletfizetés, fizetési halasztás) nem engedélyezett.
19. A pályázónak meg kell felelnie az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Áht.) 50. §. (1) bekezdésben megfogalmazott rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményeinek. A pályázónak rendelkezésre kell bocsátania az Áht 50.§ (2) bekezdés szerint vizsgálendő jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet adatait.
20. Nem adható ki támogatói okirat és nem köthető támogatási szerződés azzal a pályázóval, aki nem felel meg az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Kormányrendelet 76. §-ban foglaltaknak.
21. A pályázónál a projekt saját forrásának rendelkezésre kell állnia, és azt a pályázónak a pályázati útmutatóban vagy a „Pályázati Felhívásban” meghatározott időpontig a 368/2011. (XII. 31.) 72. § (3) bekezdésének aa)-ac) pontja szerint igazolnia kell.
22. Amennyiben a pályázó biztosíték nyújtására köteles, a pályázó a 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet 33. §-ában meghatározott biztosítékokat a támogatás (ideértve az előleget is) első folyósításáig rendelkezésre bocsátja.
23. A pályázó 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 82. § (a)-(h) bekezdéseiben foglalt esetek bekövetkezése esetén a támogatást és annak kamatait visszafizeti.
24. Abban az esetben, ha a pályázó szervezet helyzetében változás áll be, illetve a pályázati célok megvalósítását akadályozó bármely esemény következik be, úgy pályázónak a közreműködő szervezetet haladéktalanul értesítenie kell.
25. A projekt keretében beszerzett ingatlan vagyontárgy a fenntartási kötelezettség fennállása alatt a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség előzetes jóváhagyása és az 1083/2006 EK rendelet 57. cikkében meghatározott feltételek sérelme nélkül nem idegeníthető el és nem terhelhető meg.
26. A pályázó vállalja, hogy együttműködik az IH-val, a Közreműködő Szervezetekkel (KSZ), valamint az Európai Unió kijelölt hatóságaival a projekt megvalósítása során.
27. A projekt adatlapban szereplő tervezett mutatókat, számokat, mint a jövőre vonatkozó kötelezettségvállalás követelményeit a pályázónak teljesítenie kell.
28. A támogatás visszakövetelhető azon projektek esetében, amelynek keretében a pályázó a támogatás által megvalósított fejlesztés eredményét a fenntartási kötelezettség fennállása alatt a Támogató előzetes jóváhagyása nélkül és az 1083/2006 EK rendelet 57. cikkében meghatározott feltételeket megszegve elidegeníti, megterheli, illetve bérbeadási célra kívánja felhasználni.
29. Nem támogatható olyan projekt, amelyhez kapcsolódóan bármilyen költség 2006. december 20. előtt felmerült.

Szakmai korlátozó feltételek:

Lásd „Pályázati Felhívás”.

C. A PÁLYÁZAT TARTALMA

C1. Támogatható tevékenységek

Lásd „Pályázati Felhívás”.

C2. Nem támogatható tevékenységek

Lásd „Pályázati Felhívás”.

C3. Elszámolható költségek

A pályázóra a költségek költségkategóriába sorolása tekintetében a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: számviteli törvény) előírásai az irányadóak. Az elszámolható költségek tételes bontását lásd a „Pályázati Felhívás”-ban.

Költségkategóriák:

1. Immateriális javak / vagyoni értékű jogok és szellemi termékek

A számviteli törvény szerint immateriális javak között vagyoni értékű jogként azokat a jogokat kell kimutatni, melyek nem kapcsolódnak ingatlanhoz. Ilyenek különösen a bérleti jog, a használati jog, a vagyonkezelői jog, a szellemi termékek felhasználási joga, a licencek, továbbá a koncessziós jog, a játékjog, valamint az ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogok.

Az immateriális javak költségei között számolható el az adott tevékenység keretében vásárolt, a tevékenységet szolgáló szellemi termékek bekerülési értéke.

A számviteli törvény 25. §-ának (7) bekezdésében felsorolt szellemi termékek – támogatási szempontból – csak akkor vehetők figyelembe, ha azokat a támogatott más szervezettől vásárolta.

A támogatható immateriális javaknak meg kell felelniük a következő feltételeknek:

- leírható eszközöknek kell őket tekinteni;
- piaci feltételek mellett harmadik féltől kell őket megvásárolni;
- az eszközök közé kell sorolni őket, és legalább öt évig a létesítményben kell maradniuk.

Szellemi termékek közé sorolandók: a találmány, az iparjogvédelemben részesülő javak közül a szabadalom és az ipari minta, a szerzői jogvédelemben részesülő szoftver termékek, az egyéb szellemi alkotások, a jogvédelemben nem részesülő, de titkossága révén monopolizált javak közül a know-how és gyártási eljárás, a védjegy, függetlenül attól, hogy azt vásárolták vagy a vállalkozó állította elő, illetve használatba vették-e azokat vagy sem.

2. Tárgyi eszközök / ingatlanok, gépek, műszaki és egyéb berendezések, felszerelések, járművek, beruházások, felújítások

Beruházásként vehető figyelembe - a számviteli törvény szerint - a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység, valamint a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező

tevékenység, a hozzákapcsolható egyéb tevékenységekkel együtt (ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, stb.).
Felújítások között elszámolt tételek esetén szintén a számviteli törvény előírásait kell figyelembe venni.

3. Anyagjellegű ráfordítások / anyagköltség, igénybe vett szolgáltatások, egyéb szolgáltatások
4. Személyi jellegű ráfordítások / Bérköltség, személyi jellegű egyéb költség, bérjárulék
5. Egyéb ráfordítások (megosztott, le nem vonható Áfa)

A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint ellenérték arányában megosztott előzetesen felszámított általános forgalmi adó le nem vonható hányada /Számviteli törvény 47. §. (3) bekezdés/.

Projektelemekek:

A releváns projektelemekeket a „Pályázati Felhívások” tartalmazzák.

Általános feltételek:

1. A költségek felmerülésének (számlán szereplő tevékenység teljesítési időpontja) legkorábbi időpontja **2006. december 20.**
2. Elszámolni azokat a költségeket lehet, amelyek az akciótervben (vagy az operatív programban) meghatározott földrajzi területen a projekt végrehajtása érdekében merültek fel.
3. Elszámolni kizárólag a végérvényesen a kedvezményezettet terhelő, ténylegesen felmerült költségeket lehet, melyek számlával, bevallással egyéb hiteles számviteli vagy egyéb belső bizonylattal igazolhatóak.
4. Elszámolni azokat a költségeket lehet, melyek közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekt tevékenységéhez, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához, szerepelnek a projekt elfogadott költségvetésében, illetve annak hatályos módosításában és arányos hozzáadott értéket képviselnek.
5. A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladják meg a szokásos piaci árat (vagy a közbeszerzési szerződésben rögzített árat). A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen az elszámolható költség besorolása.
6. Az egyes költségek elszámolása alkalmával nem valósulhat meg kettős finanszírozás.
7. A Kbt. hatálya alá tartozó –különös tekintettel a beszerzés tárgyára és értékhatárra, illetve az egybeszámítási kötelezettségre- a beszerzések esetén a Pályázó a Kbt. szabályozásával összhangban köteles eljárni. A pályázónak a közbeszerzés során a 4/2011. (I.28) Kormányrendelet 37. § - 46. § előírásait is alkalmazni kell.
8. A Kbt. hatálya alá nem tartozó beszerzések, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetén a gondos gazda eljárásának, és az ésszerű gazdálkodás követelményének betartását – hatékonyság, eredményesség, gazdaságosság - igazolni kell. (3 ajánlat bekérésének igazolásával, nyilvános ajánlatok kinyomtatásával, nyilvános ajánlatok csatolásával, vonatkozó katalógus másolat csatolásával, költségek indoklásával, azonos szükségletet azonos szinten kielégítő legalacsonyabb költségű eszköz kiválasztásával, stb.). A „Pályázati Felhívás” ettől szigorúbban is rendelkezhet.

Utólagosan is csak olyan költségek számolhatók el, amelyek szerepelnek a C3. pont szerint a pályázat adott fordulójában az elszámolható költségek listáján.

9. Az ÁFA elszámolás tekintetében kizárólag a le nem vonható ÁFA minősül elszámolható költségnek. A kedvezményezett által levonható ÁFA elszámolására nincs lehetőség! Amennyiben az ÁFA levonható, nem számolható el még abban az esetben sem, ha a kedvezményezett ténylegesen nem él a visszaigénylés lehetőségével. Nem egyértelmű helyzetekben célszerű az illetékes NAV igazgatóság nyilatkozatának előzetes kikérése, mivel a támogatást nyújtó szervezettől nem várható el, hogy minden esetben egyértelműen meg tudja állapítani az ÁFA levonás lehetőségét.

C3.1. Elszámolható költségek a projekt-előkészítés során

További részleteket lásd a „Pályázati Felhívás”-ban.

C3.2. Elszámolható költségek a projekt-megvalósítás során

A 1067/2005. (VI.30.) Korm. határozatban foglalt, továbbá az akciótervben nevesített projektek esetében a kétfordulós eljárás 2. fordulójában, vagy a megvalósítási fordulóban lehetőség van a Pályázónak a „Pályázat felhívás” C3.2. pontjában foglalt bizonyos elszámolható költségek utólagos elszámolására abban az esetben,

- amennyiben megvalósítási konstrukcióra közvetlenül pályázik, és nem vett igénybe előkészítési konstrukcióban támogatást,
- amennyiben a projekt előkészítésére (kétfordulós konstrukció első fordulójában vagy egyfordulós előkészítési konstrukcióban) igénybe vett előkészítési támogatást,
 - de a projekt előkészítésre vonatkozó támogatási szerződés nem terjedt ki az adott költségre,
 - a projektfejlesztési szakasz sikertelenül zárult és az előkészítési támogatás visszafizetésre került, de a megvalósításra vonatkozó újabb pályázat benyújtása után a pályázó pozitív támogatói döntésben részesült,

Az előbbi rendelkezésen felül a projekt megvalósítás során akkor is elszámolható előkészítési költség utólagosan, ha a projektfejlesztési szakaszban a kedvezményezett támogatást igényelt és a projektfejlesztés sikertelenül zárult ugyan, és az előkészítési támogatás visszafizetésre került, de a megvalósításra vonatkozó újabb pályázat benyújtása után a pályázó pozitív támogatói döntésben részesült. Az utólagosan elszámolható előkészítési költség összege nem haladhatja meg az előkészítésre megítélt támogatást.

További részleteket lásd „Pályázati Felhívás”.

C3.3. Elszámolható költségekre vonatkozó egyéb előírások

○ Vállalkozói előleg

A kedvezményezett által a szállítója részére fizetendő előlegre jutó támogatás igénylésére benyújtott úgynevezett előleg bekérő dokumentumot - melynek pénzügyi teljesítését követően a szállító előlegszámlát állít ki, és melyet a kedvezményezett köteles elszámolásra benyújtani – az elszámolható költségeket tartalmazó számlával azonos módon kell kezelni, vagyis az elszámolható költségnek minősülő előleg összegére jutó támogatás utalható ki közvetlenül a szállító részére.

A vállalkozói előleg az építési szerződésnél legfeljebb a szerződéses összeg 10%-a, árubeszerzésnél legfeljebb a szerződéses összeg 25%-a lehet.

- **Műszaki tartalékképzés**
A „Tartalék projektelemenként a Pályázati Felhívásokban” meghatározott módon és mértékig képezhető.
- **Szerzői jogok megvásárlása**
A pályázat beadásakor már meglévő, korábban elkészült tervek szerzői jog Kedvezményezett részéről történő megvásárlása nem elszámolható költség.
A Kedvezményezettnek a kiviteli tervek elkészítésére – attól függetlenül, hogy a kiírás a továbbtervezésre is vonatkozhat - közbeszerzési eljárást kell lefolytatnia (amennyiben a projekt közbeszerzés kötelees).
- **Tájékoztatás és nyilvánosság**
A kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. A tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó követelményeket a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (www.nfu.hu) honlapjáról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei” című dokumentum, valamint az „Arculati Kézikönyv” tartalmazza.

A kommunikációs tevékenységek megkezdése előtt javasoljuk, egyeztetés céljából vegye fel a kapcsolatot a közreműködő szervezet kommunikációs munkatársával.

Az előírt kommunikációs tevékenységek elhagyása vagy részleges teljesítése, illetve az előírtaktól eltérő formában történő megvalósítása a megítélt támogatás kommunikációra elszámolható részének csökkentését vonja maga után.

Amennyiben projekt-honlap készül, annak a W3C szabvány szerint infokommunikációs akadálymentesnek kell lennie. A projektgazdának a fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében esélytudatosságot kell kifejeznie (nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket). A KEOP rendezvények szervezésének és körülményeinek környezettudatosságot kell tükrözniük.

C4. Nem elszámolható költségek

A nem elszámolható költségekre vonatkozó szabályok megegyeznek a 2007-2013 programozási időszakra vonatkozó *Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről* című dokumentumban szabályozottakkal. Egyes, a projekt előkészítése vagy megvalósítása során felmerült költségek a támogatható tevékenységekhez kapcsolódhatnak, de támogatás nem nyújtható rájuk, így teljes egészében a kedvezményezettet terhelik. Ezek közül különösen felhívjuk a figyelmet az alábbiakra (a „Pályázati Felhívásokban” ezek mellett egyéb nem elszámolható elemek is megjelenhetnek):

- Kétfordulós eljárásban az első fordulós pályázati dokumentáció, valamint az első fordulóban megvalósított projektelemek költsége (amennyiben a „Pályázati Felhívás” másképp nem rendelkezik);
- Az értékcsökkenési leírás költsége;
- Természetbeni hozzájárulás;
- Osztalék, profit kifizetés;

- Olyan alvállalkozói szerződés, amely növeli a tevékenység végrehajtásának költségeit, de ezzel arányosan nem ad hozzá értéket;
- Közvetítőkkal vagy tanácsadókkal kötött alvállalkozói szerződés, amely a kifizetést a tevékenység összköltségének a százalékos arányában határozza meg, hacsak az ilyen költséget a kedvezményezett nem igazolja a munka vagy a szolgáltatás valóságos értékére való hivatkozással;
- Olyan tárgyi eszköz vételára, amelyet a kedvezményezett csődeljárás vagy felszámolás alatt álló társaságtól szerzett be;
- Személygépjármű vételára;
- Bírságok, pénzbüntetések és jogvitákkal kapcsolatos kiadások;
- Adók és illetékek, ha nem a kedvezményezettet terhelik;
- Visszaigényelhető adók;
- Közterület-használati díj, amennyiben a díj a kedvezményezettet vagy annak tulajdonában lévő gazdálkodó szervezetet illeti, illetve mindennemű, a kedvezményezett részére egyben bevételt is jelentő költség;
- Hitelkamatok, a pénzügyi műveletek díjai, a deviza-átváltási jutalékok és veszteségek (árfolyamvesztés) és az egyéb, tisztán pénzügyi ráfordítások, kivéve a bankszámla-nyitás költségei (amennyiben kötelező önálló bankszámlát nyitni a projektre) és a tranzakciós költségek;
- Kamattartozás kiegyenlítése;
- Hiteltűllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek;
- A teljes elszámolható költség 10%-át meghaladó földvásárlás;
- Olyan tevékenység költségei, melyekre a kedvezményezett (vagy a projekt megvalósításában a kedvezményezett partnere, pl. konzorciumi partner, tagönkormányzat, üzemeltető, közszolgáltató) már támogatást vett igénybe;
- A támogatási döntés előtt felmerült projektmenedzsment költségei;
- Az előzetes megvalósíthatósági tanulmány (EMT) szerzői jogainak megvásárlása nem elszámolható tétel.
- Nem számolhatóak el az olyan közvetítőkkal vagy tanácsadókkal kötött vállalkozói szerződéssel kapcsolatban felmerült költségek, amely szerződés a kifizetést a tevékenység összköltségének a százalékos arányában határozza meg, kivéve, ha a részteljesítés lehetőségét a szerződés vagy hatályos módosítás tartalmazza, és az ilyen ténylegesen felmerült és kiegyenlített részköltségeket a végső kedvezményezett alátámasztja a munka vagy a szolgáltatás tartalmára és valóságos értékre való hivatkozással, részletes teljesítésigazolással.

Kizárólag olyan vállalkozói szerződések számolhatóak el, amelyek a projekt előkészítéséhez és/vagy végrehajtásához feltétlenül szükségesek és arányos **hozzáadott értéket** képviselnek.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy nagyprojekt esetén, amennyiben a Bizottság a projektet jóváhagyja, de bizonyos elemeit nem elszámolhatónak tekinti, azok finanszírozása – amennyiben a Támogatási Szerződés másként nem rendelkezik - a kedvezményezett feladata, illetve az azokra már kifizetett támogatások visszafizetendőek.

További előírásokat lásd a „Pályázati Felhívás”-ban.

C5. Illeszkedési előírás (regionális, helyi tervekhez)

Lásd „Pályázati Felhívás”.

C6. Projekt iparági korlátozása

Lásd „Pályázati Felhívás”.

C7. Projekt területi korlátozása

A **KEOP 1., 2., 5., és 7. prioritásokhoz** tartozó pályázati kiírások esetében a projekt megvalósítási területe **Magyarország, a KEOP 3., 4. és 6. prioritások kiírásai esetében a projekt megvalósítása területe Magyarország, kivéve a Közép-Magyarországi régiót.** (A vonatkozó prioritás számát mindig a pályázati kiírás kódjának első számjegye jelöli. A projekt előkészítési pályázatok a 7. prioritásból kerülnek finanszírozásra.)

További előírásokat lásd a „Pályázati Felhívás”-ban.

C8. A projekt megkezdése

Támogatás a pályázat befogadását megelőzően megkezdett projekthez nem igényelhető².

Projekt előkészítése

A projekt-előkészítés tevékenységei a pályázat benyújtása előtt is megkezdhetők. További előírásokat lásd „Pályázati Felhívás”.

A projekt-előkészítés tevékenységei nem minősülnek a fejlesztés, beruházás megkezdésének.

Projekt megkezdése

A projekt megkezdésének definícióját a „Pályázati Felhívás” rögzíti.

A projektmegvalósítás tevékenységei a pályázat benyújtása után megkezdhetők. További előírásokat lásd „Pályázati Felhívás”.

A projekt megkezdésének dátuma a pályázati adatlap „A projekt megvalósításának kezdete” rovatában szereplő időponttal egyezik meg.

C9. A projekt befejezése és a pénzügyi elszámolás végső határideje

1) A projekt befejezése

a, A projekt fizikai befejezésének napja

² A Környezet és Energia Operatív Program prioritásaira rendelt források felhasználásának részletes szabályairól és egyes támogatási jogcímeiről szóló **36/2012. (VI. 8.) NFM rendelet** 7.§ (5) bekezdése alapján

A támogatott tevékenységet akkor tekintjük fizikailag befejezettnek, ha az a támogatói okiratban, támogatási szerződésben meghatározottak szerint teljesült a „Pályázati Felhívásban” meghatározott feltételek mellett. A projekt fizikai befejezésének a beruházás, illetve a projekt utolsó tevékenységének fizikai teljesítésének napja minősül.

b, A projektmegvalósítás napja

(1) A projekt akkor valósult meg, ha a támogatott tevékenység a támogatói okiratban, támogatási szerződésben meghatározottak szerint fizikailag teljesült és a megvalósítás során keletkezett számlák – szállítói kifizetés esetén az előírt önrészt a szállítók részére történő – kiegyenlítése megtörtént.

(2) A projekt megvalósítás dátuma a projekt megvalósítási ideje alatt felmerült, a kedvezményezett által megfelelően alátámasztott költségek közül a legkésőbbi kifizetés dátuma.

A projekt megvalósítás dátuma a pályázati adatlap „A projekt megvalósításának befejezése” rovatában szereplő időponttal egyezik meg.

c, A projekt befejezésének napja

A projekt, illetve a támogatott tevékenység akkor tekinthető befejezettnek, ha a támogatott tevékenység a támogatói okiratban, támogatási szerződésben meghatározottak szerint teljesült, a megvalósítás során keletkezett számlák kiegyenlítése megtörtént, a költségvetésből nyújtott támogatással létrehozott vagy beszerzett eszköz aktiválásra került, és a kedvezményezettnek a támogatott tevékenység befejezését igazoló és alátámasztó kifizetési igénylését és beszámolóját, elszámolását (záró elszámolási csomag) a támogató jóváhagyta és a támogatás folyósítása megtörtént.

A záró elszámolási csomag és záró beszámoló elfogadásának feltétele az alábbiak teljesülése:

- eszközbeszerzés esetén üzembe helyezés vagy használatba vétel,
- ingatlanfejlesztés esetén, építési engedély-köteles tevékenység esetén jogerős használatba vételi engedély,
- olyan létesítmények esetén, melynek használata üzemeltetési engedélyhez kötött, a jogerős üzemeltetési engedély;
- A fentiekben nem felsorolt egyéb hatósági engedélyek ;
- egyéb projektelem esetén a Támogatási Szerződésben meghatározott feladat, cél szerződésszerűen teljesülése.

A Környezet és Energia Operatív Program szintjén a záró elszámolási csomag benyújtásának legkésőbbi időpontja 2015. június 30. Az ezt követően mégis felmerült valamennyi költséget a kedvezményezett saját forrásból kell, hogy állja.

2) A projekt lezárása

A projekt akkor tekinthető lezártnak, ha a Támogatói Okiratban, Támogatási Szerződésben a fenntartási időszakra nézve valamennyi vállalt kötelezettség teljesült, és a kedvezményezett a kötelezettségek megvalósulásának eredményeiről szóló utolsó projekt fenntartási jelentését benyújtotta, és azt a támogató jóváhagyta.

Amennyiben nincs fenntartási időszak, abban az esetben a projekt befejezésének és lezárásának időpontja megegyezik.

C10. Fenntartási kötelezettség

A projekt fenntartási időszak a projekt befejezésének napját követő naptól számított 5 évig, kis- és középvállalkozások esetében 3 évig terjedő időszak. A fenntartási időszakban a Kedvezményezett a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel az 1083/2006/EK rendelet 57. cikkének (1) bekezdésében, valamint a 4/2011 (I.28) Kormányrendelet 80. §-ban foglaltaknak.

További részletes szabályozás lásd. Támogatási Szerződés.

C11. Horizontális (fenntarthatósági és esélyegyenlőségi) alapelvek érvényesítése

Az esélyegyenlőségi és fenntarthatósági horizontális szempontok támogathatósági és tartalmi értékelési kritériumokat is jelentenek. Az értékelési kritériumként funkcionáló választható szempontok kifejtése a „Pályázati Felhívásban” meghatározott mellékletének vonatkozó részeiben ki kell fejteni, melyet az értékelő vizsgál.

Egyfordulós eljárás esetén:

Mindkét horizontális alapelv esetén a választható szempontok közül 3 vállalatot kell tenni az adatlapon, melyek közül legalább egynek a fejlesztésre, és legalább egynek a pályázó szervezetre kell vonatkoznia. A két horizontális támogatási alapelv érvényesülését mind a **fejlesztés tekintetében, mind a szervezeti működésre vonatkozóan** úgy kell **bemutatni**, hogy a tartalmi értékelés során, a vonatkozó fejezetek/pontok (a szempontot teljesítésének bemutatása alapján) megfeleljenek az értékelési szempontoknak. (A horizontális szempontok érvényesülését leíró fejezetek/pontok nem megfelelő színvonalú kidolgozottsága kizáró kritérium).

Projekt előkészítést célzó pályázatok esetén:

A két horizontális támogatási alapelv érvényesülését a **fejlesztés tekintetében** úgy kell **bemutatni az EMT-ben**, hogy a tartalmi értékelés során, a vonatkozó fejezetek (a szempontot teljesítésének bemutatása alapján) megfeleljenek az értékelési szempontoknak. Mindkét horizontális alapelv esetén a választható szempontok közül 3 vállalatot kell tenni az adatlapon, melyeknek a fejlesztésre, kell vonatkoznia. (A horizontális szempontok érvényesülését leíró fejezetek nem megfelelő színvonalú kidolgozottsága kizáró kritérium).

Könnýtett eljárás esetén:

Nem értelmezett.

A projekt során figyelembe veendő horizontális alapelvek:

- A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken és a kommunikációban esélytudatosságot kell kifejezni, tilos szegregációt közvetíteni, vagy növelni a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

- A nemek közti esélyegyenlőség biztosítását szolgáló szempontokat érvényesíteni kell mind az előkészítés, mind a majdani végrehajtás közbeszerzési eljárásai során.
- A projekt kidolgozásánál figyelembe kell venni a hátrányos helyzetű, különösen az álláskereső munkaerő alkalmazásának lehetőségét.
- Azon projekteknél, ahol releváns: a létesítés, építés ideiglenes helyigényét és hatásterületét tudatosan minimalizálni kell.
- Az új beruházás vagy felújítás eredményeként létrejövő közhasználatú építményeket akadálymentesen kell kialakítani.
- A hátrányos helyzetű emberek helyzetének javulása érdekében az internetes projektfelszínnek infokommunikációs akadálymentesnek kell lenniük az előkészítés és végrehajtás idején Minden, a projekt részeként indított beszerzés (eszközök, termékek, alapanyagok, szolgáltatások beszerzése) esetén figyelembe kell venni a környezetvédelmi szempontokat. A rendezvények, egyeztetések, megbeszélések stb. körülményeinek környezettudatosságot kell tükrözniük. [ld. F11. Fogalomjegyzék: „beszerzések környezettudatosan (zöldbeszerzés)”].
- Azon projekteknél, ahol releváns: a másodlagos alapanyagok (újrahasznosított hulladékból létrehozott anyagok) felhasználási arányát – a gazdasági ésszerűségig - a lehető legnagyobb mértékre kell növelni a teljes alapanyag felhasználáson belül. A lehetőségeket a megvalósíthatósági tanulmányban kell azonosítani, és bemutatni.

C12. Egyéb korlátozások a projekt tartalmával kapcsolatban

Általános korlátozások:

1. Nem részesülhet támogatásban az a projekt, amelynek tartalma a jelen Pályázati Útmutatóban és a „Pályázati felhívásban” megfogalmazott célokkal nincs összhangban.
2. A pályázóknak vállalniuk kell, hogy együttműködnek az IH-val, a Közreműködő Szervezetekkel (KSZ), valamint az Európai Unió kijelölt hatóságaival a projekt megvalósítása során.
3. A beruházásnak műszakilag megvalósíthatónak és üzemeltethetőnek kell lennie, meg kell felelnie az érvényben lévő műszaki, biztonságtechnikai és környezetvédelmi előírásoknak, a vonatkozó európai irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat harmonizáló magyar rendeleteknek, szabványoknak; nem nyújtható támogatás, amennyiben a beruházás mindezen kitételeknek nem felel meg.
4. A projekt keretében alkalmazott műszaki megoldásnál figyelembe kell venni az adott technológiára vonatkozóan elérhető legjobb technikát (BAT) tartalmazó, az EU által elfogadott referencia dokumentumban (BREF) foglaltakat.
5. A KEOP által támogatott szerződésekben ki kell kötni, hogy a létrejövő szerzői jogi védelem alá eső alkotásoknak a kedvezményezett tulajdonába kell kerülniük legkésőbb a projekt megvalósításának lezárulásáig. A Kedvezményezett köteles a közbeszerzési eljárás lefolytatása során az ajánlati felhívásban, illetve a nyertes ajánlattevővel megkötött szerződésben kikötni, hogy a teljesítés során keletkező, szerzői jogi védelem alá eső alkotáson a kedvezményezett területi korlátozás nélküli, határozatlan idejű, kizárólagos és harmadik személynek átadható felhasználási jogot szerez, továbbá jogot szerez az alkotás (terv) átdolgozására is.

Egyéb konstrukció specifikus korlátozásokat ld. a „Pályázati Felhívás”-ban.

D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK

D1. Az önerő összetétele

Az önerő a projekt finanszírozásában a támogatás összegén felüli rész, amelyet a pályázónak kell biztosítania. Pályázói önerőként természetbeni hozzájárulás nem fogadható el.

A regionális beruházási támogatás esetén a pályázónak a teljes önerész (támogatás összegén felüli rész) rendelkezésre állását igazolnia kell az első kifizetési kérelem benyújtásakor.

Önerőn belül saját forrásnak minősül minden olyan forrás, amely nem az államháztartás alrendszereiből nyújtott támogatás, kivéve az államháztartás alrendszereibe tartozó támogatást igénylő, pályázó költségvetési szervnek, e költségvetési szerv felügyeleti szervének költségvetésében az adott célra előirányzott összeget, illetve az államháztartás alrendszereiből nyújtott önerő támogatásokat.

A pályázónak legalább a projekt elszámolható összköltségének 25%-át kitevő igazolt saját forrással kell rendelkeznie³, de a teljes önerész (támogatás összegén felüli rész) rendelkezésre állását igazolnia kell.

Az önerő az alábbi elemekből állhat és rendelkezésre állása az alábbi módon igazolható:

Önerő elemei	Igazolás módja
Számlapénz	A forrás igazolására kizárólag a pályázó nevére kiállított, 30 napnál ⁴ nem régebbi bankszámlakivonat vagy banki igazolás fogadható el. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a számlapénz rendelkezésre állását több bankszámlakivonattal, vagy banki igazolással kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmazniuk!
Bankbetét	30 napnál nem régebbi, a számlavezető vagy hitelintézet által kiadott igazolás a bankbetét összegéről, és annak meglétéről. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a bankbetét rendelkezésre állását több banki igazolással kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmazniuk!
Névre szóló értékpapír	A pályázó nevére kiállított, 30 napnál nem régebbi értékpapír számlakivonat vagy banki igazolás. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az értékpapír rendelkezésre állását több számlakivonattal, vagy banki igazolással kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmazniuk!

³ A BIZOTTSÁG 800/2008/EK rendeletének 13. cikke alapján

⁴ Amennyiben a Pályázati Útmutató a határidőt napban határozza meg, az minden esetben naptári napot jelöl.

Bankhitel	A finanszírozó bank nyilatkozata, hogy az adott projektet megismerte, jelenlegi információi alapján finanszírozhatónak találja, a részletes hitelkondíciók kialakítása a nyilatkozat kiadásának dátumától kezdve 60 napon belül befejeződik. A hitelbírálat lezárásaként a bank visszavonhatatlan banki ígérvényt ad ki vagy megköti a projektgazdával a hitelszerződést.
Önkormányzati forrás	Önkormányzati pályázó az önrész rendelkezésre állását a pályázat benyújtásakor képviselőtestületi határozattal bizonyítja, illetve ha az önkormányzat SzMSz-ében hatáskör átadás történik, akkor az ennek megfelelő szervezeti egység határozatával. (Ha az önkormányzati pályázó a projektet hitelből finanszírozza, a képviselőtestületi határozat a hitelígérvényt nem helyettesíti.) Ezen kívül a Támogatási Szerződés megkötésének, de legkésőbb az első kifizetési kérelem teljesítésének feltétele, hogy az önkormányzat költségvetésében, valamint a három évre előre szóló költségvetési tervében (gördülő tervezés) a teljes projekt összeg a felhalmozási célú bevételek és a felhalmozási célú kiadások között nevesítetten szerepeljen (amennyiben az önkormányzat rendelkezik középtávú költségvetési tervvel). (Az Önkormányzatnak a támogatás összegét is meg kell jelenítenie a könyveiben.)
Önkormányzati társulások forrása	Jogi személyiségű önkormányzati társulás esetén a társulási tanács határozata, nem jogi személyiségű önkormányzati társulás esetén jóváhagyó képviselőtestületi határozat, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt - a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó - felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozata. (Ha a társulás a projektet hitelből finanszírozza, a tanácsi határozat a hitelígérvényt nem helyettesíti.) A Támogatási Szerződés megkötésének, de legkésőbb az első kifizetési kérelem teljesítésének feltétele, hogy a jogi személyiségű társulás esetén a társulás, nem jogi személyiségű társulás esetén a gesztor önkormányzat költségvetésében, valamint a három évre előre szóló költségvetési tervében (gördülő tervezés) a teljes projekt összeg a felhalmozási célú bevételek és a felhalmozási célú kiadások között nevesítetten szerepeljen (amennyiben a társulás, vagy az önkormányzat rendelkezik középtávú költségvetési tervvel). (Az Önkormányzati társulásnak a támogatás teljes összegét is meg kell jelenítenie a könyveiben.)
Állami finanszírozási forrás	Állami szervek, valamint az azokat tömörítő együttműködések esetén a felettes szerv nyilatkozata adott célra előírányzott összegről.

<p>EU Önerő Alapból nyújtott önerő támogatás</p>	<p>Testületi határozat az Önerő Alapra való pályázásról. Amennyiben a forrást a pályázó elnyeri, szükséges utólagosan csatolni az Önkormányzatokért felelős minisztérium által kiadott ígérvény másolatát.</p> <p>Ez az önerő igazolási mód nem fogadható el abban az esetben, ha az adott pályázat, illetve pályázó nem jogosult a hatályos jogszabály szerint EU Önerő Alap támogatásra.</p>
<p>Egyéb támogatás</p>	<p>A KEOP forrástól eltérő egyéb forrás, pl. megkötött hitelszerződés, Támogatási Szerződés, határozat támogatás odaítéléséről.</p>
<p>Üzemeltető által történő önerés finanszírozás (használati jogért fizetett díj, koncessziós díj, vagyonkezelési díj).</p>	<p>A 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet 117.§ - 118.§ szabályaival összhangban lévő finanszírozási előszerződés</p>
<p>Víziközmű társulati finanszírozás</p>	<p>Társulati alapszabály, az érdekeltségi hozzájárulás kivetéséről szóló társulati határozat, amely tartalmazza az érdekeltségi egységek számát. Amennyiben a társulat a hozzájárulásokat hitelből előlegezi meg, akkor a hitelszerződés vagy a hitelintézet által kiadott kötelező érvényű hitelígérvény is szükséges.</p> <p>(víziközmű pályázatok esetén alkalmazható finanszírozási mód)</p>
<p>Az NFÜ által biztosított önerés</p>	<p>NFÜ által kiadott önerő igazolás (XIX. Uniós fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok 2011. évi felhasználásának rendjéről szóló a 38/2011 (VII.20.) NFM rendelet illetve az annak helyébe lépő hatályos rendelet alapján)</p>

Amennyiben az önerő számlapénz, bankbetét, a pályázó nevére szóló értékpapír és tagi kölcsön, magánkölcsön forrás típusokból tevődik össze, úgy azok igazolásáról kiállított dokumentumoknak ugyanazon napra kell szólniuk!

A **Kötelező Érvényű Finanszírozási Ajánlatnak** a következőket kell tartalmaznia a megvalósításra beérkező projektek esetében:

- Projekt címe
- Kedvezményezett neve és címe
- Finanszírozási összeg
- Finanszírozás kondíciói

Azoknál a projekteknél, ahol a kedvezményezett az önerőt olyan kötvénnyel kívánja biztosítani, amely több fejlesztés fedezetéül is szolgál egyszerre, abban az esetben a fentiek mellé csatolni kell a kedvezményezett és a bank közti finanszírozási megállapodást, mely tartalmazza, hogy a bank a KEOP projekt önerőre szánt összeget a projekt finanszírozása

céljából nyitott alszámlán kezeli, és csakis a projekt céljainak megfelelően a pályázati dokumentációban meghatározott műszaki és egyéb tartalom finanszírozására biztosítja.

Abban a speciális esetben (közmu beruházások esetén), ha a megvalósításhoz az önerőt a koncessziós szerződés keretében kiválasztott üzemeltető fogja biztosítani, a pályázathoz csatolni kell a közbeszerzési eljárás ajánlati felhívását, valamint az önkormányzat kötelező érvényű és visszavonhatatlan nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a közbeszerzési eljárásban a mellékletben benyújtott szempontokat fogják figyelembe venni, és attól csak a KSZ vezetőjének engedélyével térhetnek el. Ebben az esetben a finanszírozási szerződés megkötéséig és annak bemutatásáig a kedvezményezett semmilyen támogatást nem vehet igénybe, előleget nem igényelhet.

Az NFÜ által megítélt és biztosított önrész igénybevételére kizárólag a XIX. Uniós fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok 2011. évi felhasználásának rendjéről szóló a 38/2011 (VII.20.) NFM rendelet illetve az annak helyébe lépő hatályos rendelet alapján van lehetőség.

A „Pályázati Felhívás” B1 fejezete szerinti, **„Központi költségvetési irányító és költségvetési szervek”** (31 KSH kódú kedvezményezettek) esetében a támogatás mértékének maximuma az elszámolható költségek 100%-a, amennyiben:

- nem tartoznak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikke szerinti állami támogatás hatálya alá,
- a központi költségvetési szerv kedvezményezett a támogatandó tevékenységet a létrehozásáról rendelkező jogszabályban (határozatban) és/vagy az alapító okiratban rögzített szakmai alapfeladatként látja el, vagy a támogatandó fejlesztést e szakmai alapfeladat ellátásának érdekében kívánja megvalósítani,
- és az önerő biztosítása a költségvetési szerv részére jutott más állami támogatásból, vagy vállalkozási tevékenységből, illetve jövedelemtermelő projektek esetén a jövedelemtermelő, nem vállalkozási tevékenységből nem biztosított.

Amennyiben a központi költségvetési szerv projektje jövedelemtermelőnek minősül, akkor a „Pályázati Felhívásban” megfogalmazottak szerinti finanszírozási hiány elvégzése alapján állapítandó meg a támogatás mértéke.

Azon pályázati kiírások esetében, melyeknél a Közép-Magyarországi Régióra (KMR) eső költségek nem elszámolhatóak, a Központi költségvetési szerv pályázónak önerőt nem kell terveznie a KMR-t is érintő projektek esetében a KMR-re a „Pályázati Felhívás” szerint arányosan eső költség alapján megállapított önerőre, mivel ez esetben az önerőt az NFÜ biztosítja a rendelkezésre álló keret erejéig.

Az önerő támogatás igénylése a támogatás felhasználási szabályait rögzítő mindenkori miniszteri – jelen Pályázati útmutató készítésekor hatályos 38/2011 (VII.20.) NFM rendelet rendelkezései szerint történik. Az önerőt az NFÜ a „XIX. Uniós fejlesztések fejezet” terhére egyedi feltételek rögzítése mellett biztosítja. Az önerő finanszírozás rendelkezésre állásáról az NFÜ legkésőbb a Támogatási Szerződés megkötéséig önerő igazolást állít ki. A támogatás folyósítása a projektmegvalósítással párhuzamosan, az uniós támogatás folyósításával együtt történik.

D2. Egyéb pénzügyi eszközök

Lásd „Pályázati Felhívás”.

D3. Biztosítékok köre

A biztosítékadási kötelezettség alá eső pályázók, valamint a felajánlható biztosítékok körét 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet 33. § szabályozza

A biztosítékok rendelkezésre állásáról a pályázónak szerződéskötésig – amennyiben a pályázati felhívás erre lehetőséget ad legkésőbb az első kifizetési kérelem folyósításáig - gondoskodnia kell.

A támogatás (beleértve az előleget) folyósítására mindaddig nem kerülhet sor, amíg a biztosítékok a Támogatási Szerződésben meghatározottak és a jogszabályokban foglaltak szerint rendelkezésre nem állnak. A biztosítéki értéknek fedeznie kell legalább a kifizetési igénylésben igényelt, továbbá már a kifizetett támogatás teljes összegét.

Amennyiben a projekt a kedvezményezett hibájából meghiúsul, illetve ha a kedvezményezett a támogatást szabálytalanul használja fel, a támogatást a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie.

A Támogatási Szerződésében vállalt kötelezettségek nem, vagy nem szerződésszerű teljesítése, illetve a Támogatási Szerződéstől való elállás miatt visszavont támogatás és járulékaik összegének megfizetésére irányuló követelés érvényesítése érdekében a kedvezményezettnek – amennyiben ezen kötelezettsége alól jogszabály nem mentesíti - biztosítékot kell felajánlania.

Amennyiben a Támogatási Szerződés módosításra kerül, a biztosítékokra vonatkozó dokumentumokat is – szükség esetén – módosítani, kiegészíteni kell.

A biztosíték felszabadítására (megszüntetésére) akkor kerülhet sor, ha a projektet a kedvezményezett sikeresen végrehajtotta, és a fenntartási időszak végéig eredményesen, a projekt céljainak megfelelően működtette és az erről szóló jelentést a KSZ elfogadta.

A biztosítékokkal kapcsolatban felmerülő valamennyi költség (ideértve a biztosítékokra vonatkozó szerződés megkötésének, ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének költségeit is) a támogatás kedvezményezettjét terhelik.

Ingatlant terhelő jelzálogjogot a Közreműködő Szervezet az alábbi feltételekkel fogadja el:

Amennyiben a Kedvezményezett jelzálog alapítására ingatlant ajánl fel, úgy a Támogatási Szerződés megkötéséhez köteles megküldeni a felajánlott ingatlan 5 napnál nem régebbi hiteles tulajdoni lapját, valamint 30 napnál nem régebbi hivatalos értékbecslését (igazságügyi szakértő által készített hivatalos értékbecslés.) Ezek alapján – a támogatás elnyerése esetén - közjegyzői okiratba foglalt jelzálogszerződés kerül megkötésre.

A biztosítékként felajánlott ingatlan nem fogadható el, ha az ingatlan tulajdoni lapján az alábbi, az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezhető jogok vagy feljegyezhető tények szerepelnek:

- visszavásárlási és vételi jog, kivéve, ha e jogok jogosultja a jelzálog bejegyzéséhez jogosultságának érvényesítése esetére hozzájárul,
- jelzálogjog (önálló zálogjog), ha a már meglévő teher és az odaítélt támogatás együttes összege meghaladja a fedezetként felajánlott ingatlan értékének 50 %-át
- végrehajtási jog,
- a jogosulttal szemben megindított felszámolási eljárás, végelszámolás,

- kisajátítási eljárás megindítása,
- jogerős hatósági vagy bírósági határozattal megállapított tartós környezeti károsodás ténye,
- bírósági vagy hatósági határozaton alapuló telekalakítási és építési tilalom, ha az a biztosítékként felajánlott ingatlanra vonatkozik,
- elidegenítési és terhelési tilalom,
- árverés, nyilvános pályázat kitűzése,
- a zárlat, zár alá vétel, zár alá vételt megelőző biztosítási intézkedés,
- tulajdonjog fenntartással történt eladás, kivéve, ha az eladó a jelzálogjog bejegyzéséhez hozzájárul,
- perfeljegyzés.

Támogató első ranghelyi jelzálogjogát kell biztosítani. Második vagy további ranghelyre – akár ranghelycsere útján történő – bejegyzés elfogadásra akkor alkalmas, ha a korábbi ranghelyű bejegyzések teljesítése esetén a vagyontárgy értéke még fedezetet nyújt a támogatási összegre és járulékaira is.

Amennyiben ugyanazon követelés biztosítására egyidejűleg több zálogtárgy kerül felajánlásra, akkor az összes jelzálogot egy ingatlan jelzálogszerződésébe kell foglalni, és rögzíteni szükséges, hogy a jelzálog egyetemleges. Amennyiben nem egyidejűleg kerül felajánlásra és megkötésre több zálogtárgyra vonatkozó, ugyanazon követelés biztosítására szolgáló jelzálog, minden szerződésben – illetőleg a már megkötött szerződés módosításában – utalni kell a zálogjog egyetemlegességére, illetve meg kell jelölni, hogy ugyanezen követelés biztosítására még milyen más zálogtárgyra vonatkozóan került bejegyzésre a jelzálogjog.

Lakóingatlan biztosítékként abban az esetben fogadható el, ha az ingatlan lakója(i) közjegyző előtt nyilatkozik(nak) arról, hogy a zálogjog érvényesítése esetén nem igényel(nek) elhelyezést.

Amennyiben a felajánlott ingatlanon más személynek használati, vagy haszonélvezeti joga áll fenn, úgy a bejegyzett használati, vagy haszonélvezeti jog jogosultja közjegyző előtt nyilatkozik arról, hogy a zálogjog érvényesítésével egyidejűleg hozzájárul a használat, vagy haszonélvezeti jog megszüntetéséhez és ingatlan-nyilvántartásból való törléséhez.

A Támogató által is elfogadható ingatlan esetén a jelzálogszerződés megkötésére egy előre egyeztetett időpontban a Közreműködő Szervezet által választott közjegyzői irodában, közjegyző jelenlétében kerül sor.

A biztosítékokkal kapcsolatban felmerülő valamennyi költség (ideértve a biztosítékra vonatkozó szerződés megkötésének, ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének költségeit is) a támogatás kedvezményezettjét terhelik. Az ingatlan jelzálogjog biztosítékként történő felajánlása esetén a jelzálogjoggal megterhelt ingatlanra a kedvezményezettnek megfelelő értékű, és legalább a fenntartási időszak végéig szóló vagyontárgybiztosítást kell kötnie. Nem kötelesek vagyontárgybiztosítást kötni a helyi önkormányzatok, helyi kisebbségi önkormányzatok, önkormányzatok társulásai és ezek költségvetési szervei, amennyiben a fejlesztés tárgya, vagy a fejlesztés eredményeként létrejövő vagyontárgy törzsvagyon, vagy törzsvagyonná válik.

További részletes szabályozás lásd. Támogatási Szerződés.

D4. Előleg igénylése

Az egyes projektelemek esetében választható finanszírozási módokat és az előleg mértékére vonatkozó korlátozásokat a „Pályázati Felhívások” tartalmazzák.

1. A Közreműködő Szervezet az utófinanszírozott projektelemekhez kötődően (368/2011. (XII.31.) Kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról) a **megítelt támogatás 25 %-ig, de legfeljebb 300 millió Ft-ig támogatói előleg formájában** előleget biztosít a projekt elindításához. Előleg azon projektelem(ek)re vehető igénybe, ahol utófinanszírozást választott a Kedvezményezett.

A Közreműködő Szervezet az előleg összegét a támogatási szerződés megkötése után, az előleg igénylésétől számított 15 napon belül átutalja a kedvezményezett Szerződésben megjelölt bankszámlájára, amennyiben az előleg igénylés hiánytalan, vagy a hiányosságok pótlása a KSZ által meghatározott időre megtörténik. Előleg folyósítására, a kedvezményezett által meghatározott ütemezésben, több részletben is sor kerülhet.

Az előleg(részlet) első folyósítása csak akkor engedélyezhető, ha a kedvezményezett a vonatkozó jogszabályban előírt biztosíték adási kötelezettségét teljesítette.

Amennyiben a kedvezményezett igénybe vett előleget, és az előleg kifizetését követő 6 hónapon belül nem nyújtotta be az első kifizetési igénylést, illetve a benyújtott kifizetési igénylés a támogatás nem rendeltetésének megfelelő használatát igazolja, a kedvezményezett köteles a korábban kifizetett előleget visszafizetni. A visszafizetés teljesítéséig időközi kifizetésre a kedvezményezett nem jogosult.

2. Fordított ÁFA előleg akkor vehető igénybe, ha a kedvezményezett bruttó támogatásra jogosult államháztartási szerv és 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról (ÁFA tv.) 142. §-ban foglalt feltételek teljesülnek (**fordított ÁFA**).
3. Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a közsféra szervezet kedvezményezett a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű **szállítói előleg** igénylésének lehetőségét, melyre vonatkozó előírásokat a 4/2011. (I.28) Kormányrendelet 96. §. 1d-1f bekezdései tartalmazzák.

Az előleggel történő elszámolás részleteit a Támogatási Szerződés/Támogatói Okirat rögzíti.

D5. Egyéb feltételek

A projekt megvalósítása során kiírandó közbeszerzési eljárásokra a 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet 37. § - 46. § vonatkozó szabályozása is irányadó.

A Támogatási Szerződés, és a Támogatói Okirat ettől eltérő specifikus szabályozást is előírhat.

E. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

Lásd „Pályázati Felhívás”.

F. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség keretében működő Környezetvédelmi Programok IH a pályázatkezelési és projekt-kiválasztási feladatokra Közreműködő Szervezeteket vesz igénybe, amelyek az eljárásrendben szabályozott kérdésekben a Környezetvédelmi Programok IH felhatalmazása alapján járnak el.

Az alábbiakra, az F. fejezet pontjaihoz tartozó részletszabályozás tekintetében, illetve ezen pontokban nem szabályozott kérdésekben 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet és az EMK (24/2011. NFM utasítás) vonatkozó előírásai az irányadók.

F1. A pályázati kiírás felfüggesztése és megszüntetése

Folyamatos elbírálás esetében amennyiben a támogatásra rendelkezésre álló kötelezettségvállalási keret kimerül, vagy annak kimerülése előre jelezhető, az NFÜ a benyújtási határidő előtt a benyújtás lehetőségét felfüggesztheti, és az erről szóló tájékoztatást az NFÜ honlapján közzéteszi.

F2. A pályázatok benyújtásának módja, helye és határideje

Lásd „Pályázati Felhívás”.

F3. A pályázat benyújtásával kapcsolatos gyakorlati tudnivalók

A pályázatot a pályázati csomagba tartozó dokumentumminták szerint, a megadott formában és tartalmi előírásokkal kell elkészíteni. Ezen dokumentumminták és útmutatók **különösen:**

- Projekt adatlap
- (Előzetes, Részletes) Megvalósíthatósági Tanulmány
- Költség-haszon elemzés (ahol ez előírt)

Csak ezen minták alapján elkészített pályázat kerülhet befogadásra, és az adott fordulóban kizárólag a projekt adatlap és a jelen útmutatóban, továbbá a „Pályázati Felhívásban” meghatározott dokumentumok és csatolt mellékletek kerülnek értékelésre!

- A projekt adatlap kitöltésekor ügyelni kell a projekt adatlap lapjain, illetve a jelen Útmutatóban megadott tartalmi és terjedelmi követelmények pontos betartására.
- A projekt adatlap formátumának megváltoztatása esetén a pályázat feldolgozására nincs lehetőség!

A pályázatok befogadásának szabályai:

- A pályázat magyar nyelven, kizárólag a projekt adatlapon nyújtható be.

1., 2., 3., és 7. prioritásba tartozó konstrukciók esetén:

- A papír-alapon benyújtott pályázatok kizárólag összefűzött kötésben (pl. dossziéba lefűzött, spirálozott formában) tartalomjegyzékkel és folyamatos oldalszámmal ellátva

adhatók be. A teljes pályázati dokumentációt megbonthatatlan kötésben, aláírva kell benyújtani. A pályázathoz csatoljanak **tartalomjegyzéket**, amely a pályázatban szereplő dokumentumok sorrendben történő megnevezését és a hozzá tartozó oldalszámot tartalmazza.

- A pályázati dokumentáció hitelesítéséül minden, a pályázó által készítendő dokumentumot az utolsó oldalon, vagy az aláírásra megjelölt helyen a közjegyző által hitelesített aláírási címpéldánnyal vagy gazdasági társaságok esetében ügyvéd által ellenjegyzett aláírás-mintával megegyező módon alá kell írni.
- A nyomtatott és elektronikus adathordozón benyújtott pályázati adatlap és a mellékletek közti eltérés esetén a nyomtatott és cégszerűen aláírt példány tekintendő hitelesnek, azzal, hogy a megegyezésről a pályázó köteles gondoskodni.

A 4., 5. és 6. prioritásba tartozó konstrukciók esetén:

- A pályázatot (kitöltött projekt adatlapot és a felhívásban, valamint az útmutatóban előírt mellékleteket) elektronikus adathordozón (kizárólag egyszer írható, írásvédett CD/DVD lemezen) a pályázati kiírás részét képező, kinyomtatott és cégszerűen aláírt nyilatkozattal együtt zárt csomagolásban, ajánlott küldeményként vagy gyorspostai/futárposta (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) szállítás igénybevételével kell beküldeni.

F4. A projektkiválasztás folyamatának bemutatása (eljárásrend)

A projektkiválasztás folyamatára a 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet előírásai az irányadók.

F4.1. Támogatási kérelem benyújtása

A beérkezést követően kerül sor a befogadási kritériumok ellenőrzésére. Ennek során a 4/2011 (I.28) Kormányrendelet 23/A.§ (1) bekezdése alapján a közreműködő szervezet megvizsgálja, hogy a projektjavaslat megfelel-e a felhívásban meghatározott és az alábbiakban megfogalmazott befogadási kritériumoknak:

- a) a projektjavaslat a benyújtási határidőn belül került benyújtásra,
- b) az igényelt támogatás összege nem haladja meg a maximálisan igényelhető támogatási összeget, eléri a minimálisan igényelhető támogatást, az igényelt támogatási arány nem haladja meg a kiírásban megjelölt maximális támogatási intenzitást és
- c) a támogatást igénylő a felhívásban meghatározott lehetséges pályázói körbe tartozik.

További kritériumokat a „Pályázati Felhívások” „E” fejezetei tartalmazzák.

A pályázattal e szakaszában hiánypótlásra nincs lehetőség!

Nem megfelelés esetén a közreműködő szervezet lehetőséget biztosít arra, hogy a pályázó a pályázat másolati példányait átvegye⁵. Az eredeti példány az irattárban archiválásra kerül. A pályázó indokolt, írásbeli kérésére a közreműködő szervezet a pályázat eredeti mellékleteit „az eredetivel mindenben megegyező” felirattal ellátott, valamint a képviselőre jogosult aláírásával, ill. pecséttel hitelesített másolat benyújtása ellenében visszaadja a pályázónak.

⁵ összhangban a 24/2011 (V.6) NFM utasítás 55.§-val.

F4.2. Befogadás

Amennyiben a pályázat a befogadási kritériumoknak megfelel (és amennyiben a vonatkozó rendelet eltérően nem rendelkezik), **a pályázat befogadásra kerül.** A befogadásról a közreműködő szervezet a benyújtási határidőtől – folyamatos elbírálás esetén a pályázat beérkezésétől, hiánypótlás esetén a hiánypótlás beérkezésétől számított 7 napon belül írásban tájékoztatja a támogatást igénylőt a projektjavaslat befogadásáról (értesítés befogadásról).

Amennyiben a pályázat nem kerül befogadásra, a közreműködő szervezet az **elutasítás részletes okait tartalmazó levélben** értesíti a pályázót a pályázat beérkezésétől számított 7 napon belül.

Figyelem! A befogadás nem jelenti a támogatás megítélését!

F4.3. Támogathatóság vizsgálata

A támogathatósági vizsgálat annak az ellenőrzését jelenti, hogy a pályázó/projekt megfelel-e a „Pályázati Felhívás” E. pontja (Kiválasztási Kritériumok) szerinti támogathatósági vizsgálatra szolgáló kritériumoknak.

Könnyített eljárás esetén a támogathatósági kritériumok vizsgálatának eredménye jelenti egyben a pályázatra vonatkozó KSZ előterjesztés alapját is.

F4.4. A hiánypótlás rendje

Amennyiben a pályázó valamely dokumentumot nem, hiányosan vagy hibásan nyújtott be, a közreműködő szervezet a pályázót minimum 7 nap határidő kitűzésével hiánypótlásra szólítja fel. Hiánypótlás csak egy alkalommal lehetséges. A hiánypótlásra meghatározott határidő nem hosszabbítható.

Könnyített eljárás esetén a „Pályázati Felhívás” rögzíti a hiánypótlásra vonatkozó előírásokat.

F4.5. Tartalmi értékelés

A közreműködő szervezet a pályázatokat pontozásos és szöveges formában is értékeli a „Pályázati Felhívásokban” lévő kiválasztási szempontrendszerek alapján.

Könnyített eljárás esetén nem releváns.

F4.6. Projektfejlesztés során a továbbtervezésre vonatkozó jóváhagyás

Amennyiben a „Pályázati Felhívás” másként nem rendelkezik, a Közreműködő Szervezet a projektfejlesztés során, *(amely történhet egyfordulós projekt-előkészítésre irányuló konstrukció keretében)* elvégezi a (részletes) megvalósíthatósági tanulmány és a költség-haszon elemzés, valamint a tervezési alapadatok „Pályázati Felhívás” E. fejezetében foglalt alábbi kiválasztási kritériumai szerinti ellenőrzését, megfelelés esetén azokat jóváhagyja és erről a kedvezményezett hivatalos formában értesíti.

- A megvalósítandó változat (projekt) értékelése
- A projekt műszaki tartalmának megfelelése
- A projektelemegek (projektköltségek) indokoltsága és elszámolhatósága
- A projekt költséghatékonyasága
- Az üzemeltetési költségek realitása
- Költség-haszon elemzés megfelelése

A jóváhagyási folyamatban a kedvezményezettnek konzultációs kötelezettsége áll fenn!

A megvalósíthatósági tanulmány és a költség-haszon elemzés, valamint a tervezési alapadatok jóváhagyásának hiányában a megvalósíthatósági tanulmány és költség-haszon elemzés elkészítésére, továbbá a tervezés és engedélyeztetés vonatkozó költségek kifizetése felfüggesztésre kerül.

A felfüggesztés feloldására csak a megvalósításra benyújtott pályázat első alkalommal történő elbírálását követő pozitív támogatói döntésben való részesítése esetén kerülhet sor.

A megvalósításra benyújtott pályázat első alkalommal történő elbírálását követő negatív támogatói döntés az előkészítésre létrejött támogatói jogviszony céljának meghiúsulását jelenti, ami szerződésszegésnek minősül.

Azon egyfordulós eljárásrend szerinti projekt megvalósításra irányuló konstrukcióban, amelyhez kapcsolódik projekt-előkészítési konstrukció,

- amennyiben a „Pályázati Felhívás” E. fejezet releváns kiválasztási kritériumai a jelen pont alapján a projektfejlesztés során már jóváhagyásra kerültek - és az egyfordulós eljárásrendben előkészítési konstrukciót követően a megvalósítási konstrukcióba változatlan formában kerültek benyújtásra - a bírálati szakaszban a „Pályázati Felhívás” E. fejezet szerint nem kerülnek felülvizsgálatra illetve újraértékelésre.
- amennyiben a „Pályázati Felhívás” E. fejezet releváns kiválasztási kritériumai a jelen pont alapján a projektfejlesztés során nem kerültek elfogadásra, és a pályázó a pályázatot egyfordulós eljárásrendben előkészítési konstrukciót követően a megvalósítási konstrukcióba benyújtotta, de az elutasítás indokaként felsorolt szempontok alapján érdemben nem módosította, akkor a pályázat támogatásban nem részesülhet.

F4.7. Döntés

Könnýtett eljárás esetén:

A projekt-kiválasztási szempontoknak megfelelő pályázat befogadását követően a támogathatósági kritériumok vizsgálata után a Közreműködő szervezet javaslata alapján születik a KEOP IH döntése, amelynek tartalmáról a Közreműködő Szervezet írásban értesíti a pályázót. Elutasítás esetén az értesítés tartalmazza az elutasítás indokát is.

Egyfordulós eljárás esetén:

„Az egyfordulós projekt-kiválasztási eljárás keretében az IH-vezető a pályázatot értékelő vagy értékelők által elkészített egy vagy több értékelő lap alapján az alábbiak szerint dönt a pályázatról:

- a) változatlan tartalommal és költségvetéssel támogatja,
- b) csökkentett összköltséggel, illetve feltételekkel támogatja
- c) részletes, írásban rögzített indoklás alapján elutasítja, vagy
- d) részletes, írásban rögzített indoklás alapján elrendeli a pályázat soron kívüli újbóli értékelését.

Egy adott konstrukcióra vonatkozóan forráskimerülés esetén az Irányító Hatóság vezetője tartaléklista felállításáról dönthet, mely esetén forrás-felszabadulás vagy a konstrukcióra

történő forrásallokáció esetén újabb pályázat benyújtása nélkül a tartaléklistán szereplő projektek támogatásban részesülhetnek. Az erre vonatkozó döntésről és szabályokról a pályázót az Irányító Hatóság vezetőjének döntése értelmében a KSZ értesíti.

F5. A támogatói okirat és a Támogatási szerződés

F5.1. A Támogatói Okirat kibocsátásának feltételei

Kizárólag könnyített eljárás esetén:

A pályázó a pályázat benyújtásával egyidejűleg nyilatkozik arról, hogy az Általános pályázati útmutatóban és a „Pályázati Felhívásban”, a projekt adatlapban, és az Általános Szerződési Feltételekben foglaltakat megismerte és azokat magára nézve kötelezőnek ismeri el. A pályázat benyújtásával egyidejűleg a támogatás megítélése esetére kötelezettséget vállal az abban foglaltak betartására, valamint a projekt végrehajtására. A pályázó ezen nyilatkozata szerződéskötési ajánlatnak minősül, ami azt jelenti, hogy a pályázó elismeri, hogy a támogatói döntéssel közte és a közreműködő szervezet között szerződéses jogviszony jön létre.

A KSZ Támogatói Okirattal tájékoztatja a pályázót a támogatói döntésről, a támogatási összegről, a támogatás intenzitásáról, a projekt megvalósítás időszakáról. A Támogatói Okirat alkalmazásával a felek szerződéses jogviszonyba kerülnek egymással attól a naptól, amikor a pályázó a Támogatói Okiratot kézhez vette.

Amikor a 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet a Támogatási Szerződés megkötéséhez feltételt szab, azon Támogatói Okirat alkalmazása esetén a támogatás kifizetéséhez szükséges feltételt kell érteni.

A Támogatói Okirat módosítása alatt érteni kell az okiratban feltüntetett, valamint a pályázatba foglalt bármely adat, vagy körülmény változtatását, a szerződésmódosításra vonatkozó szabályok figyelembevételével.

A Támogatói Okirattól történő elállásra ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a Támogatási Szerződéstől történő elállásra.

F5.2. Támogatási szerződés

A Támogatási Szerződésről és annak mellékleteiről a pályázati csomag részeként az NFÜ honlapján található további információ.

F5.3. A Támogatási Szerződés megkötésének feltételei

Egyfordulós eljárás esetén:

A Támogatási Szerződést a 4/2011-es Kormányrendelet 30.§ (7) szerinti határidőnek megfelelően (támogatási döntéstől számított legfeljebb 30 napon belül) meg kell kötni.

A Támogatási Szerződés megkötésének feltétele, hogy a kedvezményezett az előírásoknak megfelelően és határidőre teljesítse a szerződéskötéshez szükséges feltételeket. A szerződéskötéshez szükséges dokumentumok bemutatására vonatkozó határidő elmulasztása esetén a támogatási döntés érvényét veszti.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy nagyprojekt esetén a megkötött Támogatási Szerződés hatályát veszti, ha az arra vonatkozó Támogatási Kérelmet az Európai Bizottság elutasítja.

További részletes szabályozás a „Támogatási Szerződés/Támogatói Okirat Általános Szerződési Feltételek” c. dokumentumban található.

F5.4. A Támogatási Szerződés és a Támogatói Okirat módosítása

Részletes szabályozás a „Támogatási Szerződés/Támogatói Okirat Általános Szerződési Feltételek” c. dokumentumban található.

F6. Kifogás

A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet 81. § alapján a pályázó vagy a kedvezményezett a pályázat benyújtásának időpontjától a támogatási jogviszony időtartama alatt a közreműködő szervezet döntése ellen a közreműködő szervezetnél az NFÜ-nek címzett, az NFÜ döntése ellen az NFÜ-nél a fejlesztéspolitikáért felelős miniszternek címzett kifogást nyújthat be, ha a pályázati eljárásra, a támogatási igény befogadására, a támogatási döntés meghozatalára, a támogatói okiratok kiadására vagy a támogatási szerződések megkötésére, a költségvetésből nyújtott támogatás folyósítására, visszakövetelésére vonatkozó eljárás jogszabálysértő, vagy a felhívásba illetve a támogatási szerződésbe ütközik.

F7. A pénzügyi elszámolás, finanszírozás folyamata

A 4/2011. (I.28) Kormányrendelet 56. § (1.) bekezdése szerint a támogatás folyósítására a Kedvezményezett által benyújtott kifizetési igénylés alapján utófinanszírozással, vagy közvetlenül a szállító vagy az engedményes pénzforgalmi számlájára történő utalással kerül sor.

Részletes szabályozás a „Támogatási Szerződés/Támogatói Okirat Általános Szerződési Feltételek” c. dokumentumban található.

F8. A monitoring adatok szolgáltatásának rendje és előrehaladási jelentések

A kedvezményezett – a Támogatási Szerződésben, Támogatói Okiratban foglalt gyakorisággal és tartalommal – adatokat köteles szolgáltatni a projekt megvalósulásáról.

Részletes szabályozás a „Támogatási Szerződés/Támogatói Okirat Általános Szerződési Feltételek” c. dokumentumban található.

F9. Helyszíni szemle és ellenőrzések

A pályázat benyújtását követően helyszíni szemlére, a Támogatási Szerződés megkötését követően pedig közbenső, utólagos, illetve projekt-lezáró ellenőrzésre kerülhet sor.

A kedvezményezett köteles a helyszíni ellenőrzést, szemlét túrni, valamint az ellenőrökkel együttműködni.

Részletes szabályozás a „Támogatási Szerződés/Támogatói Okirat Általános Szerződési Feltételek” c. dokumentumban található.

F10. Vonatkozó jogszabályok indikatív listája

1. Törvények

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
2000. évi C. törvény a számvitelről
2003. évi XCI. törvény az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról
2003. évi XXIV. törvény a közpénzek felhasználásával, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóbbá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggő egyes törvények módosításáról
2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről
1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
2007. évi CLXXXI. törvény a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról
2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
2008. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosításáról
2011. évi CXCV. törvény az államháztartás rendjéről
2011. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről

2. Kormányrendeletek

253/1997. (XII.20) Kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
249/2000. (XII. 24.) Kormányrendelet az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól
314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
102/2006. (IV. 28.) Kormányrendelet az Európai Unió által nyújtott egyes pénzügyi támogatások felhasználásával megvalósuló, és egyes nemzetközi megállapodások alapján finanszírozott programok monitoring rendszerének kialakításáról és működéséről
191/2009. (IX. 15.) Kormányrendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről
370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről
37/2011. (III. 22.) Kormányrendelet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről

368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet az államháztartás rendjéről szóló törvény végrehajtásáról

4/2011. (I.28) Kormányrendelet A 2007-2013 programozási időszakban az ERFA az ESZA és a KA-ból származó támogatások felhasználásának rendjéről

3. Miniszteri rendeletek

38/2011. (VII. 20.) NFM rendelet a XIX. Uniós fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok 2011. évi felhasználásának rendjéről

36/2012. (VI. 8.) NFM rendelet a Környezet és Energia Operatív Program prioritásaira rendelt források felhasználásának részletes szabályairól és egyes támogatási jogcímeiről

4. Közösségi szabályok

A Bizottság 1828/2006/EK rendelete a 1083/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtásának részletes szabályairól

Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsának 2006. július 5-i 1080/2006/EK Rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a 1783/1999 EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

A Bizottság 1998/2006/EK rendelete az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikkeiben foglaltaknak a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról

A Bizottság 70/2001/EK rendelete (2001. január 12.) az EK-szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról

F11. Fogalomjegyzék

Általános definíciók:

A jelen Útmutatóban és a „Pályázati Felhívás”-ban, illetve a Projekt adatlapon található fogalmak definíciója

Best Available Technology (BAT): legjobb elérhető technológia. Az a technológia, amely elfogadható műszaki és gazdasági feltételek mellett gyakorlatban alkalmazható és a leghatékonyabb a környezet egészének magas szintű védelme szempontjából. Fontos kihangsúlyozni, hogy a BAT nem a legjobb technológia, hanem a gazdaságilag megengedhető legjobb technológia.

Mivel a gazdaságilag még megengedhető nem objektív kategória, a *legjobb elérhető technológia* igen jó hatékonyságú, de kiugróan magas beruházási költségű kísérleti létesítményeket is jelenthetne, amelyek színvonalának az előírása indokolatlan és meg nem térülő költségbe verné a beruházókat.

Ezért sok helyen javasolt a *gazdaságosan elérhető legjobb technológia* fogalmának bevezetése helyette.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 9. sz. mellékletében található az az iránymutató, ami alapján a hatóságok és az ipar is meg tudja állapítani, mi tekinthető BAT-nak. (Időben változik!)

BAT Referenciadokumentum (BREF): A BAT-t illetően a legfontosabb információforrás az adott szektorra vonatkozó BAT Referenciadokumentum (BREF). A dokumentum az EU-ban elérhető legjobb technikákról szóló információcsere eredménye.

Beszerezések környezettudatosan (zöldbeszerzés): az ajánlatkérő környezeti szempontokat alkalmaz a beszerzésében, azaz legalább egy, egyértelműen azonosítható környezeti vagy környezetvédelmi szempontot megjelenít a beszerzés tárgyában, részletes leírásában (műszaki feltételek stb.), a beszállítótól elvárt követelmények között (pl. alkalmassági feltétel), a szerződés feltételeiben, vagy a kiválasztásban. A beszerzendő termékek és szolgáltatások kiválasztásakor azok egész életútja (*azaz: előállítás, szállítás, használat/működtetés, hulladékká válás*) során keletkező környezeti hatásokat kell figyelembe venni, s a környezetet legkevésbé terhelő, az erőforrások kimerülését csökkentő alternatívát kell kiválasztani. Példák:

Projektmenedzsment(PIU)-beszerzéshez: III.2.3. Alkalmassági feltételek: „Székhelye az EU területén belül bárhol lehet. Vállalja, hogy ... térségben/városban folyamatos jelenlétét biztosítja, azaz irodával, kirendeltséggel rendelkezik a teljesítés időszakájában annak érdekében, hogy a kapcsolattartás megfelelő legyen”;

Bármely beszerzéshez, ha az előzetes piacelemzés szerint a szempont alkalmazható: IV.2.1. Bíráló: ... súlyozás: „hitelesített környezetirányítási rendszer (... sz. szabvány vagy ezzel egyenértékű rendszer) megléte: 0,2”;

Kivitelező/anyag beszerzésnél: Dokumentáció, Műszaki leírás: Felhasználandó anyagok: „A C metszet rétegrendje szerint ... a ... töltőanyag újrahasznosított bontási és építési betonhulladék tartalma 60% és 100% között lehet. A másodnyersanyagnak meg kell felelnie az építési nyersanyagokkal szemben támasztott követelményeknek.”;

PR tenderben: Dokumentáció, Részletes leírás: „minden nyomtatványt újrapiírásra kell sokszorozítani” ... „A rendezvényszervezés során az „Ajánlások Zöld fesztiválok szervezéséhez” c. kiadványban részletezett tevékenységekre vonatkozó speciális

követelményeknek meg kell felelni (<http://fenntarthato.hu/fesztival/negyedik>, illetve a Vidékfejlesztési Minisztérium honlapján).

Hivatalos közbeszerzési tanácsadó (HKT) beszerzésnél: Dokumentáció, Szerződés feltételei, Szerződés tárgya: „...A Megbízottnak gondoskodnia kell arról, hogy minden általa elkészített dokumentáció zöld beszerzésnek/közbeszerzésnek minősüljön, ennek értelmében minél több, de legalább egy környezetvédelmi szempontot figyelembe vegyen. ... A dokumentációkat, az alkalmazott környezetvédelmi szempont(ok) külön megjelölésével, minden egyes esetben elektronikusan kell továbbítania a Megbízó felé.”

Bármely beszerzésnél: Dokumentáció, Szerződés feltételei: „A Megbízóval történő kommunikációban, és az egyes feladatok elvégzése során az elektronikus utat kell előnyben részesítenie a Vállalkozónak. A szerződés teljesítése során a dokumentálás elektronikus adathordozókon történik, és csak a felek által elfogadott utolsó verziók kerülnek kinyomtatásra.”

A projektmenedzsment környezettudatosságához a zöld iroda módszertan ad segítséget. A projektmenedzsment egység vállalja, hogy dokumentumokat csak szükség esetén és csak a szükséges terjedelemben nyomtat. Újrapapírt alkalmaz irodai papírfelhasználásában legalább 30%-ban. (az újrahasznosított anyagtartalom ezekben a papírokból > 90%). A papírtakarékosság érdekében a nyomtatók alapbeállítása a kétoldalas nyomtatás, környezetbarát szerkesztési elveket alkalmaz (minimális margó, minimális fehér hely, kisebb betűméret, természetesen az olvashatóság szem előtt tartásával), elektronikusan kommunikál, amikor lehetséges. A használt lapokat szelektáltan gyűjti, a tonereket, tintapatronokat újratölteti. Az utazásokat csökkentjük a minimumra, kommunikáljunk elektronikus úton!

- **Cég:** ha törvény eltérően nem rendelkezik az a jogalany, amely a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre.
- **Cégszerű aláírás:** A cég hivatalos képviselőjére jogosult személy(ek)nek a cég nevében, közjegyző által hitelesített aláírási címpéldányban/ügyvéd által ellenjegyzett aláírás-mintában foglaltak szerint a cég kézzel írt, előírt, előnyomott, illetve nyomtatott neve alá történő aláírás(ok)kal történik.
- **Elbírálásból való kizárás:** az adott pályázatnak a bírálat eljárásának folyamatából történő kirekesztése - a pályázó által elkövetett - valamely lényeges formai, tartalmi, vagy eljárási hiba, hiányosság következtében.
- **Eljárásrend:** eljárásrend alatt jelen összefüggésben a KEOP IH-nak, illetve a Közreműködő szervezetnek a pályázati rendszer működtetésével összefüggő valamennyi, vagyis a benyújtott pályázatok feldolgozásával, a döntéshozatallal, a szerződéskötéssel, a finanszírozással, az ellenőrzéssel, valamint a monitoring adatok feldolgozásával kapcsolatos eljárási szabályainak összességét értjük.
- **Ellenőrzési hatóság:** az irányító hatóságtól és az igazoló hatóságtól független szerv, amely az irányítási és ellenőrzési rendszer hatékony működésének ellenőrzéséért felel.
- **Érintettség:** 2007. évi CLXXXI. törvény 8.§ szakasza alapján, ha a pályázó
 - a) a pályázati eljárásban döntés-előkészítőként közreműködő vagy döntést hozó szervnél munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll,
 - aa) Döntés előkészítésben közreműködőnek minősül: az a természetes személy, aki
 - aa1) munkaviszony jellegű jogviszonyban vagy polgári jogi jogviszony alapján részt vesz a pályázati kiírás vagy a támogatási döntés előkészítésében,

aa2) támogatási döntés meghozatalára irányuló eljárásban javaslattevői, véleményezési joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező testület tagja;

ab)Döntéshozónak minősül: az a természetes személy, aki

ab1) feladat- és hatásköre alapján a támogatási döntés meghozatalára jogosult, vagy az erre jogosult szerv vezetője vagy testület tagja,

ab2) feladat- és hatásköre alapján támogatási döntésre érdemi befolyással rendelkezik, így különösen, ha a támogatási döntéshez kapcsolódóan egyetértési, vétó-, hozzájárulási, illetve jóváhagyási joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező szerv vezetője vagy testület tagja;

b) nem kizárt közjogi tisztségviselő:

a köztársasági elnök, az Országgyűlés által választott vagy a köztársasági elnök által kinevezett tisztségviselő, az országgyűlési és az európai parlamenti képviselő, a polgármester, az alpolgármester, a főpolgármester, a főpolgármester-helyettes, a helyi önkormányzati képviselő, a helyi önkormányzat képviselő-testülete bizottságának tagja, a központi államigazgatási szerv - a 2. § d) pontja alá nem tartozó - vezetője és helyettesei, a regionális fejlesztési tanács tagja;

c) az a)-b) pont alá tartozó személy közeli hozzátartozója,

közeli hozzátartozó: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és neveltgyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér (Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény);

d) az a)-c) pontban megjelölt személy tulajdonában álló gazdasági társaság,

da) a legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

db) a bármilyen arányban tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot),

dc) a tulajdonában álló db) pont szerinti társaságnak minősül:

dc1) legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

dc2) bármilyen arányú tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot)

e) olyan gazdasági társaság, alapítvány, társadalmi szervezet, egyház vagy szakszervezet, amelyben az a)-c) pont alá tartozó személy vezető tisztségviselő, az alapítvány kezelő szervének, szervezetének tagja, tisztségviselője vagy a társadalmi szervezet ügyintéző vagy képviselői szervének tagja,

köteles kezdeményezni e körülménynek a honlapon történő közzétételét a pályázat benyújtásával egyidejűleg.

Ha az érintettséget megalapozó körülmény a pályázat benyújtása után, de a támogatási döntés előtt következik be, a pályázó köteles 8 munkanapon belül kezdeményezni e körülménynek a honlapon történő közzétételét.

Ha a pályázó a közzétételt határidőben nem kezdeményezte, támogatásban nem részesülhet.

- **Igénymentesség és tehermentesség:** A projekt megvalósításának helyszínéül szolgáló ingatlan a „Pályázati Felhívásban” foglaltaktól függően igénymentesnek, tehermentesnek kell lennie. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inyvtv.) 16. és 17. §-ai alapján a fejlesztés helyéül szolgáló ingatlan kapcsolatban igénynek, illetve tehernek minősül különösen:

- elő- és visszavásárlási, valamint vételi jog, kivéve,
 - ha az elővásárlási, vételi jog az ingatlant terhelő jelzálogjoghoz kapcsolódik
 - ha a pályázó olyan visszavásárlási joggal terhelt ingatlanon kívánja megvalósítani a projektet, amelynek tulajdonjogát települési önkormányzat beépítési, fejlesztési a kötelezettséggel ruházta át a pályázó részére és ennek biztosítására kötötte ki visszavásárlási jogát;
 - végrehajtási jog;
 - a tulajdonossal szemben megindított felszámolási eljárás, végelszámolás;
 - bírósági ítéleten alapuló tulajdoni korlátozás;
 - bírósági vagy hatósági határozaton alapuló telekalakítási és építési tilalom elrendelésének ténye, valamint egyéb építésügyi korlátozás, kivéve, ha a fejlesztéssel létrehozandó épületre az építésügyi korlátozás nem vonatkozik
 - kisajátítási és telekalakítási eljárás megindításának a ténye, kivéve, ha a fejlesztéssel kapcsolatos telekterület bővítését célozza;
 - árverés, nyilvános pályázat kitűzésének ténye;
 - zárlat, zár alá vétel, zár alá vételt megelőző biztosítási intézkedés;
 - tulajdonjog fenntartással történő eladás;
 - az ingatlan-nyilvántartási eljárás felfüggesztésének ténye;
 - jogerős hatósági vagy bírósági határozattal megállapított tartós környezetkárosodás ténye, mértéke és jellege.
- **Irányító Hatóság (IH):** a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Környezetvédelmi Programok Irányító Hatósága, melynek feladata a KEOP stratégiai irányítása, a program végrehajtásának felügyelete és szabályszerűségének biztosítása.
 - **Kedvezményezett:** a Támogatási Szerződést aláíró projektgazda, vagyis a támogatásban részesült pályázó, akivel a támogató Támogatási Szerződést köt, illetve a Támogatói Okirat címzettje is.
 - **Kifizető Hatóság (KH):** A tagállam által a kifizetési kérelmek összeállítására, és benyújtására és az Európai Bizottságtól érkező kifizetések fogadására kijelölt szervezet. A Kifizető Hatóság Magyarországon - minden Operatív Program vonatkozásában - a Pénzügyminisztérium.
 - **Környezet és Energia Operatív Program (KEOP)** – az Új Széchenyi Tervhez kapcsolódó programozási dokumentum, amelyet az Európai Bizottság hagyott jóvá a 2007-2013 közötti időszak vonatkozásában.
 - **Közreműködő Szervezet (KSZ):** az operatív programok végrehajtásának adminisztratív, pénzügyi feladatait ellátó szervezet, melynek feladatai az irányító hatóság és a közreműködő szervezet közötti együttműködési megállapodásban kerülnek rögzítésre.

A KSZ feladatait a KEOP 1., 2., 3., 4., 5., 6. és 7. prioritások vonatkozásában a Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Kft. látja el.

Másodlagos alapanyag, másodnyersanyag: Építés során a minősített, hulladékból gyártott alapanyagok használata, beszerzésben a másodnyersanyag alapanyagú (újrahasznosított alapanyagból készült) eszközök, termékek választása. A másodnyersanyag lehet saját termelésből származó vagy más által megtermelt, de mindenképpen a műszaki szabványoknak megfelelő hulladék, feldolgozott hulladék. A tevékenység során keletkező hulladék sok esetben újból felhasználható alapanyagként, amennyiben eleget tesz az összetétellel és felhasználással szemben támasztott

követelményeknek és minősítéssel rendelkezik. (Pl. beton előállításánál során használható a bontási munkálatok során keletkezett és minősített homok, egyéb törmelék.) Az építési projektek a fővállalkozó felelőssége, hogy az alvállalkozóval betartsa ezen követelményt.

- **Melléklet:** a pályázatban rögzített, egyes ténytet (tényeket) alátámasztó, és így a pályázat elbírálását megalapozó dokumentum
- **Operatív program:** az Új Széchenyi Terv végrehajtására vonatkozó, több évre szóló prioritások egységes rendszerét tartalmazó dokumentum, melyet a Kormány előterjesztése alapján az Európai Bizottság hagyott jóvá.
- **Összeférhetetlenség:** a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény 6.§ (1) bekezdés szerint összeférhetetlenség azzal szemben áll fenn,

a) aki a pályázati eljárásban döntés-előkészítőként közreműködő vagy döntéshozó

aa) Döntés előkészítésben közreműködőnek minősül: az a természetes személy, aki

aa1) munkaviszony jellegű jogviszonyban vagy polgári jogi jogviszony alapján részt vesz a pályázati kiírás vagy a támogatási döntés előkészítésében,

aa2) támogatási döntés meghozatalára irányuló eljárásban javaslattételi, véleményezési joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező testület tagja;

ab) Döntéshozónak minősül: az a természetes személy, aki

ab1) feladat- és hatásköre alapján a támogatási döntés meghozatalára jogosult, vagy az erre jogosult szerv vezetője vagy testület tagja,

ab2) feladat- és hatásköre alapján támogatási döntésre érdemi befolyással rendelkezik, így különösen, ha a támogatási döntéshez kapcsolódóan egyetértési, vétő-, hozzájárulási, illetve jóváhagyási joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező szerv vezetője vagy testület tagja;

b) kizárt közjogi tisztségviselő

kizárt közjogi tisztségviselőnek minősül: a Kormány tagja, a kormánybiztos, az államtitkár, a szakállamtitkár, a regionális fejlesztési tanács elnöke, a fejlesztéspolitikai ügyekben feladatkörrel rendelkező központi hivatal vezetője, a regionális fejlesztési tanács által törvény előírása alapján létrehozott társaság vezető tisztségviselői, felügyelő bizottsága tagjai, illetve az Ágazati Operatív Programok Közreműködő szervezetei vezető tisztségviselői és ellenőrző szervének tagjai;

c) az a)-b) pont alá tartozó személy közeli hozzátartozója

közeli hozzátartozó: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és neveltgyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér (Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény);

d) az a)-c) pontban megjelölt személy tulajdonában álló gazdasági társaság:

da) a legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

db) a bármilyen arányban tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot),

dc) a tulajdonában álló db) pont szerinti társaságnak minősül:

dc1) legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

dc2) bármilyen arányú tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot)

e) olyan gazdasági társaság, alapítvány, társadalmi szervezet, egyház vagy szakszervezet, illetve ezek önálló jogi személyiséggel rendelkező olyan szervezeti egysége, amelyben az a)-c) pont alá tartozó személy vezető tisztségviselő, az alapítvány kezelő szervének, szervezetének tagja, tisztségviselője, a társadalmi szervezet, az egyház vagy a szakszervezet ügyintéző vagy képviselői szervének tagja, Nem minősül alapítványnak a külön törvény alapján létrehozott, a párt működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítvány.

f) az a társadalmi szervezet, egyház vagy szakszervezet, illetve ezek önálló jogi személyiséggel rendelkező azon szervezeti egysége,

fa) amely a pályázat kiírását megelőző öt évben együttműködési megállapodást kötött vagy tartott fenn Magyarországon bejegyzett párttal (a továbbiakban: párt),

fb) amely a pályázat kiírását megelőző öt évben párttal közös jelöltet állított országgyűlési, európai parlamenti vagy helyi önkormányzati választáson,

g) akinek a részvételből való kizártságának tényét a 13. § alapján a honlapon közzétették.

- **Pályázat:** a pályázó által benyújtott papír alapú és elektronikus dokumentumok összessége.
- **Projekt adatlap:** e dokumentum tartalmazza a pályázó, a projekt adatait, valamint a projekt egészének, illetve egyes részeinek bemutatását. A dokumentum kitöltése a pályázó feladata.
- **Permentes ingatlan:** az ingatlan nem áll peres eljárás alatt.
- **Projekt fenntartási jelentés:** a Kedvezményezettnek a projekt körébe tartozó tevékenységek tényleges elvégzését és a kedvezményezettek valamennyi költségének, valamint a vonatkozó közpénzből való hozzájárulásának kifizetését követően, a teljes fenntartási időszak alatt a Támogatási Szerződésben meghatározott rendszerességű és tartalmú adatszolgáltatási kötelezettsége a közreműködő szervezet felé - 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet 80. §.
- **Új gép:** amely használatban még nem volt, és a géppel nem folytattak üzemszerű gyártási tevékenységet függetlenül a gyártási évtől. (Az új gépnek nem kell feltétlenül a pályázat benyújtásának évében gyártottnak lennie, tehát korábbi évjáratú gép is lehet a pályázat szempontjából új, ha a gyártó vagy forgalmazó raktárából szállítják.)
- **Új Széchenyi Terv (ÚSZT):** Az Új Széchenyi Terv nemzetstratégiai dokumentum, Magyarország 2020-ig szóló átfogó fejlesztési terve, a nemzeti felzárkózás és felemelkedés programja. Fókuszában a dinamikus foglalkoztatás bővítés áll, a rendelkezésre álló forrást pedig hét fejlesztési területhez rendelt kitörési pontokba integrálja. Ezek az egészségipar, a tudomány, az innováció, a közlekedés, a zöldenergia-szektor, az otthonteremtés és a vállalkozásfejlesztés. A kitörési pontok közös sajátossága, hogy sokféle iparágat integrálnak, mindegyiknél komoly esélyt kínálva arra, hogy a fejlesztés már középtávon, európai és globális léptékben is versenyképes hazai termékek, szolgáltatások és vállalatok megjelenéséhez vezessen. Az Új Széchenyi Terv olyan forma, amit – az ötletektől a fejlesztési terveken át a kész beruházásokig – a gazdasági élet szereplői töltenek meg valós tartalommal. A növekedéspárti politika megvalósítását a hazai kis- és közepes vállalkozások bevonásával, az állam és a vállalkozói szektor közötti szövetség létrehozásával képzei. A terv ad keretet a továbbiakban az uniós operatív programok forrásainak is. Az Új Széchenyi Terv célkitűzéseiben összhangban van az Európai Unió 2020-ig szóló gazdaságpolitikai stratégiájával, nagy figyelmet fordít a közösségi támogatások hatékony, szabályszerű és eredményes felhasználására.

- **W3C akadálymentesítési szabvány:** A Web Akadálymentesítési Útmutató 2.0 (WCAG 2.0) széleskörű ajánlásokat foglal magába a webtartalom minél könnyebb eléréséhez (ld. pl. <http://www.w3c.hu/forditasok/WCAG20/>). Az irányelvek követésével a tartalom széles körben lesz elérhető az olyan fogyatékkal élők számára, mint a vak és gyengénlátó, a siket és hallássérült, a tanulási nehézségekkel küzdő, az értelmileg visszamaradott, a mozgássérült, a beszédhibával rendelkező, a fényre érzékeny és a mindezek kombinációjával küzdő emberek. A legfontosabb alapelvek, melyek a web elérhetőség alapját biztosítják (ezek alkalmazását kell előírni a honlapszerkesztő számára):
 1. *Észlelhetőség, ennek érdekében legalább:*
 - o Szöveges alternatívát kell biztosítani bármilyen nem-szöveges formátumú tartalomhoz;
 - o Alternatívákat kell biztosítani az idő-alapú médiához;
 - o Az előtér és háttér megkülönböztethető kontrasztú kell, hogy legyen;
 - o A szöveg és a képként reprezentált szöveg vizuális megjelenítése során a kontrasztarány legalább 7:1 kell legyen.
 2. *Működtethetőség érdekében legalább:*
 - o Minden funkciónak elérhetőnek kell lennie a billentyűzetről;
 - o Időzítés kikapcsolhatóvá kell tenni;
 - o Biztosítani kell, hogy nem jelenítenek meg olyan tartalmat, ami három alkalomnál többször villan fel egy másodperc alatt.
 3. *Érthetőség érdekében legalább:*
 - o Elérhetővé kell tenni a szokatlan vagy szűk értelemben használt szavak és mondatok, illetve rövidítések konkrét definícióját;
 - o Biztosítani kell a hibamegelőzést és a támogatott javítást a bevitelben (ha van).

Szakma specifikus definíciók:

Lásd „Pályázati Felhívás”.

F12. Csatolandó mellékletek listája

Lásd „Pályázati Felhívás”.

F13. Pályázati Kiírás elemei

- Általános pályázati Útmutató
- Pályázati Felhívás
- Arculati Kézikönyv
- Támogatási Szerződés / Támogatási Okirat és Általános Szerződési Feltételek minta
- Elszámolhatósági útmutató
- Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei

Ahol releváns:

- Megvalósíthatósági tanulmány minta (EMT/MT/RMT) / Energetikai Tanulmány minta
- Megvalósíthatósági tanulmány útmutató (EMT/MT/RMT)
- Költségvetési tábla
- Költségvetési tábla útmutató
- A települések térkategóriánkénti besorolása a területi kohézió érvényesítésének értékeléséhez
- Módszertani útmutató költség-haszon elemzéshez
- Önkormányzati társulási megállapodás - tartalmi vázlat
- Önkormányzatok együttműködési megállapodásának tartalmi elemei
- Támogatási kérelem nagyprojektekhez (angol; magyar)

További specifikus elemeket lásd „Pályázati Felhívás”-ban.

I. melléklet

Annex I – a projektek iparági korlátozása

A projektek iparági korlátozása

Nem nyújtható támogatás azon pályázó részére, aki, vagy amely fejlesztési igénye az Európai Közösséget létrehozó szerződés (konszolidált verzió, 1997) 1. számú mellékletében szereplő mezőgazdasági termékek termelésével vagy feldolgozásával (abban az esetben, ha a feldolgozás eredményeként az Annex I-ben szereplő termék keletkezik) kapcsolatos beruházásokra irányul.

A Szerződés 32. cikkében hivatkozott lista

A brüsszeli nomenklatúrában szereplő vámtarifaszám	A termékek leírása
1. ÁRUCSOPORT	Élő állatok
2. ÁRUCSOPORT	Hús és élelmezési célra alkalmas vágási melléktermékek
3. ÁRUCSOPORT	Halak, rákfélék és puhatestűek
4. ÁRUCSOPORT	Tejtermékek; madártojások; természetes méz
5. ÁRUCSOPORT	
05.04	Állati belső részek, hólyag és gyomor (kivéve a halakét), egészben vagy darabokban
05.15	Máshová nem sorolt vagy máshol nem említett állati termék; az 1. árucsoport vagy a 3. árucsoport szerinti, emberi fogyasztásra nem alkalmas élettelen állat
6. ÁRUCSOPORT	Élő fák és egyéb növények; gumók, gyökerek és hasonlóak; vágott virágok és díszítő lomboszat
7. ÁRUCSOPORT	Élelmezési célra alkalmas zöldségek, gyökerek és gumós gyökerek
8. ÁRUCSOPORT	Élelmezési célra alkalmas gyümölcs és dió; citrus- és dinnyefélék héja
9. ÁRUCSOPORT	Kávé, tea és fűszerek, a matétea (09.03 vtsz.) kivételével

10. ÁRUCSOPORT	Gabonafélék
11. ÁRUCSOPORT	Malomipari termékek; maláta és keményítő; siker; inulin
12. ÁRUCSOPORT	Olajos magvak és olajtartalmú gyümölcsök; különféle magvak és gyümölcsök; ipari és gyógynövények; szalma és takarmány
13. ÁRUCSOPORT	
ex 13.03	Pektin
15. ÁRUCSOPORT	
15.01	Sertészsír és egyéb kiolvasztott sertészsiradék; kiolvasztott baromfizsiradék
15.02	Kiolvasztatlan szarvasmarhafaggyú, juh- vagy kecskefaggyú; ezen zsiradékokból előállított faggyú (beleértve az első lét [„premier jus”])
15.03	Sertészsírsztearin, oleosztearin és faggyúsztearin; sertészsírolaj, oleoolaj és faggyúolaj, nem emulgeálva, keverve vagy bármilyen más módon elkészítve
15.04	Halból és tengeri emlősből nyert zsír és olaj, finomítva is
15.07	Folyékony vagy szilárd stabilizált növényi olajok, nyersen, finomítva vagy tisztítva
15.12	Állati vagy növényi zsírok és olajok hidrogénezve, finomítva is, de tovább nem elkészítve
15.13	Margarin, mesterséges zsiradék és más étkezési célra alkalmas feldolgozott zsiradék

A brüsszeli nómenklatúrában
szereplő vámtarifaszám

A termékek leírása

15.17	Zsíros anyagok, illetve állati vagy növényi viaszok feldolgozási maradékai
16. ÁRUCSOPORT	Húsból, halból, rákfélékből vagy puhatestűekből készült termékek
17. ÁRUCSOPORT	
17.01	Répacukor és nádcukor szilárd állapotban
17.02	Egyéb cukor; cukorszirup; műméz (természetes mézzel keverve is); karamell
17.03	Melasz, fehérítve is
17.05(*)	Ízesített vagy színezett cukor, szirup és melasz, a bármilyen arányban hozzáadott cukrot tartalmazó gyümölcslevek kivételével
18. ÁRUCSOPORT	
18.01	Kakaóbab egészben vagy törve, nyersen vagy pörkölve
18.02	Kakaóhéj, -hártya, -bőr és kakaóhulladék
20. ÁRUCSOPORT	Zöldségfélékből, gyümölcsből vagy más növényrészekből előállított készítmények
22. ÁRUCSOPORT	
22.04	Szőlőmust, erjedésben vagy alkohol hozzáadásától eltérő módon lefojtva
22.05	Friss szőlőből készült bor; szőlőmust alkohol hozzáadásával lefojtva
22.07	Más erjesztett italok (például almabor, körtebor és mézbor)
ex 22.08 (*)	Az e szerződés I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági ter-

ex 22.09 (*)	mékekből nyert bármilyen erősségű etil-alkohol és szesz, denaturálva is; a likőrök, egyéb szeszesimalok és szeszesimalok előállítására használt összetett alkoholos készítmények („koncentrált kivonatok”) kivételével
ex 22.10 (*)	Ecet és ecetpótló
23. ÁRUCSOPORT	Élelmiszeripar melléktermékei; elkészített állati takarmányok
24. ÁRUCSOPORT	
24.01	Feldolgozatlan dohány, dohányhulladék
45. ÁRUCSOPORT	
45.01	Természetes parafa, megmunkálatlan, aprított, szemcsézett vagy őrölt parafa; parafahulladék
54. ÁRUCSOPORT	
54.01	Len, nyersen vagy megmunkálva, de nem fonva; lenkóc és lenhulladék (beleértve a foszlatott rongyhulladékot is)
57. ÁRUCSOPORT	
57.01	Kender (Cannabis sativa), nyersen vagy megmunkálva, de nem fonva; kenderkóc és kenderhulladék (beleértve a foszlatott rongyhulladékot is)

(*) Az Európai Gazdasági Közösség Tanácsa 1959. december 18-ai 7a. sz. rendeletének (HL 7. szám, 1961.01.30., 71. o.) 1. cikke által beillesztett vámtarifaszám.